# A BEVÁNDORLÓ

MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PÉNTEKEN — Szerkeszti: SINGER MIHÁLY. — EGYES SZÁM ÁRA 3 CENT.

VI. Évfolyam. 88. szám. — NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, Pa., CHICAGO, Ill., KEDD, 1909. NOVEMBER 2-án. — VI. Year. No. 88.


## A választás előtti napon.

### A DEMOKRATA PÁRT ÖSSZES JELÖLTJEI GYŐZNI FOGNAK.

Még egy nap és tudni fogjuk annak a heves küzdelemnek az eredményét, amely heteken át lázas izgatottságban tartotta New York lakosságát. Heves volt a küzdelem és — piszkos. És örömünkre szolgál annak konstatálása, hogy nem a demokrata párt kavarta fel a piszkot. A demokrata párt jelöltjei érvekkel léptek a választó közönség elé és egyéniségüknek erkölcsi sulyával. Azok, akiknek sem erkölcsi sulyuk, sem politikai érvük nem volt, azok az uteza sarával érveltek. Még ellenünk, a Bevándorló ellen is ezt az érvet vitte bele a politikai küzdelembe egy politikai jelölt, aki most egyszerre nagy magyar lett s bennünket Judásoknak kivánt bélyegezni, mivel az ő időhöz kötött magyar voltát nem találtuk elég nyomósnak és jelentékenynek arra, hogy miatta elpártoljunk a politikai hitvallástól, amelyet a jelen városi választások alkalmára magunkévá tettünk. A republikánusok és Hearsták szemében és szájában mindenki Judás, aki nem engedi magát gondolat és akarat nélküli bábként a választási urna felé vinetni.

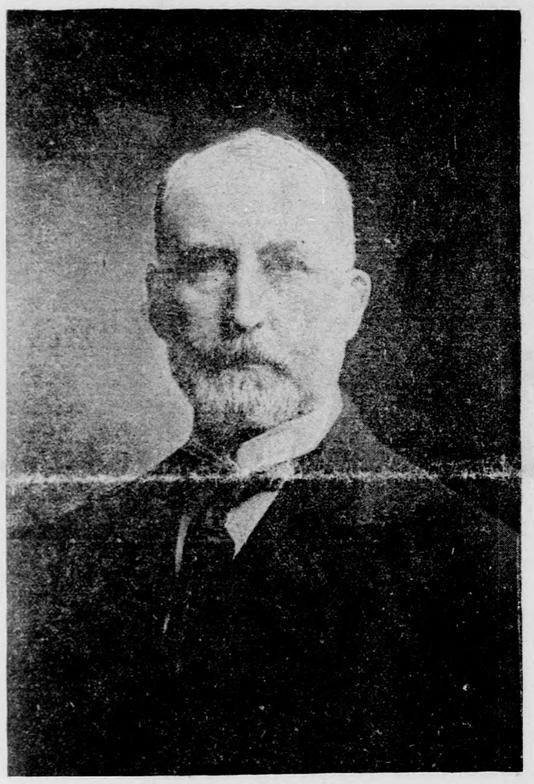

WILLIAM J. GAYNOR.

Judásnak nevezték **GAYNOR J. VILMOS** birót, a demokrata párt polgármester jelöltjét, azt a kimagasló alakját az amerikai közéletnek, akiről néhány hónap előtt mostani legkonokabb ellenségei azt mondották és azt irták, hogy **gyöngye a társadalmi életnek, büszkesége a közéletnek.** Amióta a polgármester-jelöltséget elvállalta, ugyanazok, akik az egekig felmagasztalták, leránczigálni akarták őt az általuk számára épitett emelvényről. Nincsen az a gazság, amelylyel meg nem rágalmazták volna azt a feddhetetlen jellemü, bátor, szilárd akaratu közéleti harczost. Ám minél több piszkot zuditottak ellene a képmutatók és hivatásbeli rágalmazók, Gaynor alakja és jelleme csak annál tisztábban áll a polgárság előtt, aki, ha az általános hangulatot mérvadónak szabad tekinteni, kedden este óriási szótöbbséggel lesz New York városának polgármestere.

Reánk, idegenszármazásu polgárokra nézve Gaynor megválasztása felszabadulást jelent a képmutatók és farizeusok járma alól. Amint a multban kiállott a sikra az egyéni szabadság megvédésére, azt mint polgármester csak fokozottabb és hatásosabb módon fogja megtenni. S mellette, mint hü segitő társat fogja találni Manhattanban, mint főügyészt, **George Gordon Battle**-t, aki kötelező igéretet tett arra nézve, hogy egyrészt a népnek oknélküli zaklatását eltürni nem fogja, másrészt pedig lehetővé fogja tenni, hogy az angol nyelvet nem értő new yorki lakós is megtalálhassa az igazsághoz vezető utat. Kötelező igéretet tett arra nézve, hogy gondoskodni fog arról, miképp a főügyészi hivatal minden osztályában minden nemzetiség számára, s **különösen a magyarok számára magyar tolmácsok legyenek, akik mindenkinek panaszát tolmácsolni fogják neki, hogy ő a jogos panasz orvoslásáról gondoskodhassék.**

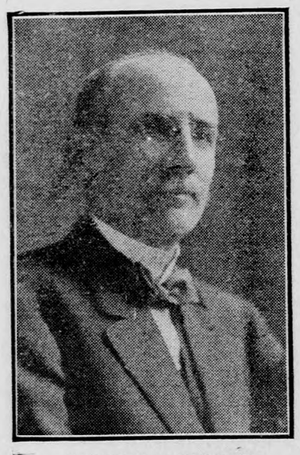

ROBERT R. MOORE.

**George Gordon Battle** főügyész egyebet is mondott, kimondotta, hogy ő nem fogja eltürni azt, hogy az idegenszármazásuakat magukkal hozott ártalmatlan szokásaiktól indokolatlan és törvénytelen zaklatásokkal kiforgassák.

Ezen két kiváló alak mellé méltán sorakozik harmadik gyanánt **HAAG JÓZSEF,** aki egy, a New York városi magyar demokrata kör népgyülésén tartott beszédében, az ő megnyerő egyszerüségében elmondotta, hogy ő is idegenszármazásu szülőktől származván, érteni és méltányolni tudja azt a felháborodást, melyet az a kisérlet keltett, mely odairányult, hogy megfosszák az idegenszármazásut szabad akaratának nyilvánitásától és azoknak az élvezeteknek élvezésétől, melyek sem Istennek, sem az államnak törvényeibe nem ütköznek.

**Haag József,** akit a demokrata párt Manhattan városrész elnökségére jelölt s ebbeli minőségében a nevezett városrészben a kórházakat is ellenőrizni fogja, oly kijelentést tett, melyet kell, hogy mi magyarok különös örömmel üdvözöljünk.

Tudvalevő dolog, hogy sok magyar ember azért pusztul el New York városában megbetegedés esetében, mert magyar kórházunk nincsen, városi kórházba menni pedig irtózik a magyar ember. Irtózik azért, mert nem értvén az angol nyelvhez, baját elpanaszolni nem birja, az amerikai orvos és amerikai ápoló viszont nem értvén a magyar nyelvhez, nem birja megérteni a beteget, s igy kellőképpen kezelni és ápolni nem birja. Haag József ezen segiteni akar és segiteni fog. Kijelentette ugyanis, **hogy az esetre, ha ő lesz megválasztva, magyar orvosokat és magyar ápolókat is fog alkalmazni a magyar kórházakban.**

JOSEPH HAAG.

A városi tanács elnökévé **JOHN F. GALVINT,** egy talpig becsületes, kifogástalan jellemü férfiut jelölt a demokrata párt. Oly férfiut, aki szinte ezen állásra született s ezt kétségtelenül a polgárság legnagyobb megelégedésére fogja betölteni. Comptroller **ROBERT R. MOORE** lesz, aki a new yorki üzletvilágban oly előkelő szerepet visz, hogy jelöltetése majdnem közóhajtásnak felel meg.

Főtelekkönyvvezető **JOHN L. GOLDWATER,** egy Eperjesről ideszármazott honfitárs, aki egyetlen szóval sem fordult New York magyarságához azzal, hogy **azért** és **csakis azért** szavazzanak reá, mivel véletlenül Magyarországon született. Ő becsületességénél, képességénél fogva keresi polgártársainak szavazatát s ugyanezt cselekszik meg a demokrata párt összes jelöltjei.

Ma a demokrata párt van hivatva ujjászületni New York városát, megvédeni mindazokat a jogokat és szabadságokat, melyeket az ország alkotmánya minden egyes amerikai polgárnak biztosit s amelyektől egy szükkeblü és korlátolt eszü érdekcsoport meg akar fosztani bennünket. Nem egyedül mi mondjuk ezt, hanem mondta ezt szombaton este **Henry George,** a hasonnevü nagy irónak és nagy emberbarátnak hirneves fia, **Henry George,** akit még a legszenvedélyesebb elvakultság sem vádolhat azzal, hogy csorbát akar ejteni a nép érdekein, Henry George, aki mindig fenkölt előharczosa volt az emberjogoknak, Henry George szombat este egy ezrekre menő hallgatóság előtt kijelentette, **hogy örömmel és büszkeséggel nevezi a saját jelöltjeinek is a demokrata jelölteket, mert ezeknél jobb és képesebb férfiakat hiába keresne ez idő szerint New York városában.**

JOHN F. GALVIN.

S amit Henry George megtesz, azt bátran megteheti minden magyar származásu polgár. **Szavazzunk tehát holnap az ÖSSZES demokrata jelöltekre, illesszük a fekvő keresztet a csillag alatti körbe,** s akkor bizvást el fogjuk mondhatni magunkról, hogy polgári kötelességünket teljesitettük.

Mielőtt ezt a czikket berekesztjük, személyes ügyben kell még néhány szót intéznünk

**BLAU VILMOS**

urhoz, aki a második birósági kerületben, a republikánus pártnak birójelöltje **SNITKIN A. LEONARDDAL szemben,** aki a demokrata pártnak birójelöltje, tehát Blau Vilmos urnak ellenfele. A Bevándorló a demokrata elveket tette magáévá s mivel, mint ilyen, a demokrata jelöltet, **Snitkin A. Leonard** urat támogatja, Blau Vilmos elkövette azt a hülyeséggel határos izléstelenséget, hogy nyilt gyülésen nekünk rohant és — Judásoknak nevezett bennünket. Mi kerülni óhajtottuk a személyeskedést, de ha Blau ur az ő kilátásnélküli jelöltsége érdekében jónak találta bennünket megtámadni és Judásoknak nevezni, teljes tisztelettel csak azt jegyezzük meg erre, hogy — **Judás csak ott lehetséges, ahol Krisztus is van.** Már pedig Blau Vilmos ur minden önhittsége daczára sem fogja tőlünk azt akarni, hogy az amerikai magyarság Krisztusának tekintsük őt, Blau Vilmos urat.

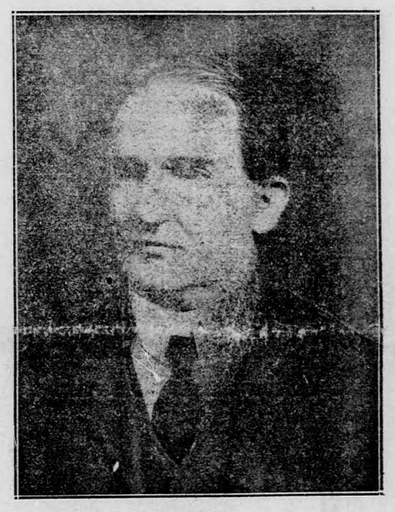

GEORGE GORDON BATTLE.

Ámde Blau Vilmos ur azt is mondja, hogy minden magyar embernek kötelessége őt támogatni, mert ő is magyar. Még ha el is ismerjük a **politikai** életre alig vonatkoztatható azt a tételt, hogy a magyarnak **kötelessége** támogatni a magyart, magát Blau urat el nem ismerhetjük magyarnak, mert erről ő maga lemondott akkor, mikor néhány évvel ezelőtt, az Odell-féle választási küzdelemben, egy népgyülésen sok száz ember jelenlétében, az amerikai politikusoknak akarván tetszeni, kijelentette, **hogy Magyarország ELLEN fogna fegyvert, ha az Egyesült Államok háboruba keverednének Magyarországgal.** Akkor mi, e lap szerkesztője, nyomban megtámadtuk ezért a semmivel sem indokolt, felesleges és bántó kijelentéseért Blau Vilmos urat, mire Blau Vilmos azzal felelt: **MI KÖZÖM MAGYARORSZÁGHOZ, ÉN AMERIKAI POLGÁR VAGYOK.** S most ugyanez a Blau Vilmos, mint magyar Krisztus pózol és bennünket nevez Judásoknak, mert nem támogatjuk őt.

Igenis nem támogatjuk őt. Nem támogatjuk őt, mert lapunk demokrata lap s mint ilyen a demokraták jelöltjét, **Snitkin A. Leonard** urat támogatja, akit azonfelül képesebb, képzettebb és igazságosabb embernek tartunk, s aki, habár nem született Magyarországon, soha sem tett megjegyzést, bántó kirohanást Magyarország **ellen.**

Ennyit akartunk a választás előestéjén megjegyezni. Olvasóinkat, a magyar származásu polgárokat pedig ime ujból kérjük: **szavazzanak az összes demokrata jelöltekre.**

**Singer Mihály.**

**NÉMETH JANOS** V. CSASZÁRI ÉS KIRÁLYI KONZULI ÜGYVIVŐ, A LEGRÉGIBB ÉS LEGMEGBIZHATÓBB PÉNZKÜLDŐ ÉS HAJOJEGY-ELÁRUSITÓ BANKÁR AMERIKÁBAN, A BONFITÁRSAK MINDEN NÉVEN NEVEZENDŐ ÜGYEIBEN LELKIISMERETES NJÁR EL ÉS EZÉRT MINDENKI TELJES BIZALOMMAL CSAK HOZZÁ FORDULJON. ARJEGYZÉKEKÉRT, BORITÉKOKÉRT, ÉRT, VALAMINT MINDEN FELVILÁGOSITÁSÉRT IRJON E CZIMEN.

**JOHN NEMETH, BANKER, 457 Washington St., New York, N. Y.**

# MAGYAROK AMERIKÁBAN.

**A VERHOVAY BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET ANYAEGYETÉNEK FELHIVÁSA AZ ÖSSZES FIÓKOKHOZ.** Verhovay-testvérek! Huszonnégy éve alakitotta az anyaegylet a Verhovay-Egyletet Hazletonban. Az általunk ültetett csemetéből a mult pittsburgi konvencióra 8000 munkástársunkat védő, hatalmas fa nőtt. 24 évig tartó növekedése alatt gonddal, figyelemmel kisértük terjedését, anyai szeretettel öleltük keblünkre minden uj hajtását.

Sok vészt, vihart kiállott egyletünk az elmult 24 év alatt. De minden vihar és veszély után győzedelmesen lobogtattuk a Verhovay-zászlót, mert nem az életadó gyökér volt megtámadva a férgektől.

Minden egylet alapja, gyökere az alapszabály.

A Verhovay-Egylet ezen gyökere van most alattomban megtámadva éppen azoktól, kiknek őrizetére rábiztuk. A new yorki 38-ik és 83-ik fiókjaink voltak az elsők, melyek a bajra rámutattak és rendkivüli nagygyülést inditványoztak.

Mi, az Anyaegylet, türtünk, szenvedtünk, mert láttuk, hogy hatalmas egyletünk pusztulóban van. De tovább nem lehet várni, mert 24 év alatt 8000-re szaporodott tagokból a pittsburgi konvenció óta több mint egy ezer tagot vesztettünk, közte egész osztályokat.

Ezt eredményezte a jelenlegi főtisztikar négyhónapi munkája.

Ez lett az eredménye a főtisztikar által meghamisitott alapszabályoknak.

Az alapszabály VIII. fejezet 4-ik pontját a konvenció oly értelemben fogadta el, hogy a főtisztikarnak csakis a felügyeleti joggal lehet élni. Az alapszabályban pedig az is benne van ma, hogy a főtisztikar rendelkezési és fegyelmi joggal bir a fiókok felett. Ezt a főtisztikar önhatalmulag füzte hozzá.

Hogy miért füzték hozzá, azt a t. tagtestvérek is tudják, hogy czári hatalom kellett azoknak, akikben a Verhovay-Egylet annyira csalódott.

A főtisztikar az egylet gyökerét támadta meg, mert meghamisitotta az alapszabályokat.

A főelnök által annyira hirdetett egyetértés nincs meg magában a főtisztikarban sem, mert a főalelnök máris leköszönt, — utána most a főtitkárunk, Deák Vladimir köszönt le állásáról, aki főtitkárságának ideje alatt csakis áldásos munkát végzett egyletünk élén, ki ellen soha panasz nem emeltetett, sem lapok által meg nem hurczoltatott.

Ezt már tovább tétlenül nézni nem lehet.

Felhivjuk tehát a tisztelt fiókosztályokat egy rendkivüli nagygyülés megtartására.

Az első inditvány New Yorkot ajánlotta, hogy ott legyen megtartva a nagygyülés. Az Anyaegyletnek nincs kifogása az ellen. Hozzájárulunk, legyen a konvenció New Yorkban. De legyen gyorsan, mert tovább nem tehetjük koczkára a Verhovay-Egyletet még az alapszabályhamisító főtisztikarért sem.

Felhivunk tehát minden fiókot, hogy 1909. november 15-én, hétfő reggel 8 órakor New Yorkban kezdődő rendkivüli nagygyülésre a delegátusát a Verhovay-Egylet főpénztára terhére válassza meg, a megválasztást adja azonnal tudtul az Anyaegylet elnökének, Győrfy Lajosnak, czime: Box 45 Audenried, Pa. és az elszállásolás végett a 38-ik fiók titkárának czime: Fáy Mihály György, 1 Union Square, New York.

Felhivunk továbbá minden fiókot, hogy a mai naptól a jelenlegi főtisztikarral szakitson meg minden összeköttetést. Mai naptól egy fiók se küldjön be egy centet se a főpénztárba, mindaddig, mig a nov. 15-én New Yorkban tartandó konvencióin ezt a hamisító főtisztikart el nem csapjuk és helyettük olyan főtisztviselőket állitunk az egyletünk élére, kiknek nevéhez a legkiseb szenny soha nem fért.

Felhivunk végül minden fiókot, hogy adja meg az elégtételt Deák Vladimir főtitkárunknak, aki 4 és féléven át tisztességgel, becsülettel dolgozott mint főtitkárunk és aki most az egylet javáért képes 8 élő gyermekének kezéből kivenni az egylet által adott kenyeret, de alapszabályt hamisító főtisztikarral együtt lenni nem akar.

Szavazzunk bizalmat Deák Vladimirnak és minden fiók levélben utasitsa azonnal, hogy a Verhovay-Egylet könyveit, iratait, vagyonát nem szabad neki átadni, sem a jelenlegi főelnöknek, sem a jelenlegi főtisztikar egy tagjának sem.

Ha e héten gyülést tartanak, ugy azonnal válaszszák meg a delegátust Ha nem lesz rendes gyülés most, akkor **azonnal hivjanak egybe egy rendkivüli gyülést** és azon válaszszanak delegátust.

Itt tovább tétovázni nem lehet. **Most már cselekedni kell,** mert nem tudhatjuk, hogy az főtisztikar, amelyik az alapszabályokat meghamisitotta, — nem-e lopja el a vagyonunkat, meghamisitván egyleti könyvünket.

**Verhovay-testvérek!** Magunk, családunk, egyletünk megmentésére: **Előre!** — Kelt Hazleton, Pa., 1909 október 25-én. A Verhovay Anyaegylet összes tagjai nevében: **Győrffy Lajos** b. elnök, **Galata Mátyás, Mező András,** az Anyaegylet által megválasztott bizottság.

Azon távai levő fiókok, kik vagy a nagy messzeség miatt, vagy csekély létszám miatt nem küldhetnének delegátust, **bizzák meg a képviselettel** Deák Vladimir főtitkárt, vagy pedig a konvenció székhelyén lakó 38, vagy 83-ik fiók titkárát, hogy igy költségbe se kerüljön és mégis képviselve legyenek a november 15-én tartandó konvencióin.

A new yorki 38-ik és 83-ik, valamint az eddig csatlakozott fiókok által kiküldött teljhatalmu bizottság az **anyaegylet** felhivását magáévá teszi, elfogadja és megkezdte müködését gyülésterem szerzése és az érkező delegátusok elszállásolása végett. Kérik azonban azonnal tudatni, hogy ki lesz a delegátus, melyik vonattal és mikor indul.

*

**DEÁK VLADIMIR FŐTITKÁR LEMONDÓ LEVELE.** A Verhovay Bs. Egylet főelnökének, Johnstown, Pa. Hoztuk ugyan már ezt a levelet, de hozzuk ujból, összefüggésben az alábbi indokolással: **Igen Tisztelt Főelnök Ur!** Olvasva az „Amerikai Magyar Népszavá"-ban megjelent és velem foglalkozó ezikket, hogy én azokat a kijelentéseket tettem volna, igen én mondottam azt, hogy a szabályban, az azokban benn foglaltak nem felelnek meg a valóságnak, akkor azok hozzá voltak toldva, s igaz, azt is mondottam, hogy a főjegyzőkönyvben nincs meg, mert a szálló lapokon sincs meg, tehát a jegyzőkönyvben sem lehet ineg, mert az eredetiben arról szó sincs.

Mindezeket tekintetbe véve, hogy az egyletnek a főtisztikar elleni támadások szünni nem akarnak, sőt inkább fokozódnak, az osztályok és tagok maradoznak és egyszóval az osztályok között a rendet fentartani nem lehet, a rendes havi jelentéseket az osztályok nem küldik be a duló viszályok miatt, én arra kérem az igen tisztelt főelnök urat, hogy mint titkára az egyletnek a jelenben, hogy a legközelebbi gyülés Hazletonban az irodában tartassék meg, mert én jelen soraimmal tisztelteljesen adom be lemondásomat a titkárságról.

Vagyok az igen tisztelt főelnök urnak tisztelő és hü tagtársa

Deák Vladimir, s. k.
főtitkár.

Van szerencsém a lemondásomnak okait a következőkben indokolni: A Verhovay-Betegsegélyző Egylet pittsburgi konvenciója zavaros és egyike oly főgyüléseknek, hogy azt az amerikai magyarság történelmében megtalálni nem lehet s akkor kezdődött a mostani bajos belviszálynak az eredete. Igaz, hogy a főpénztárnok ur a saját nevén kezelte az egyletnek a pénzét az alatt a két év alatt, az is igaz, hogy a főpénztárban a kamatokra letett pénzen kivül nem igen volt nagyobb összeg, mintha az elérte volna azon összeget, amelyet a főgyülés a főpénztárnokon követelt, mert azon kérdéses $19.000 csakis az utolsó negyedben jött be a főpénztárba, amely az egyletben a mai belviszályt szülte s amely napról-napra, a főtisztikar szigora által csakis növekedik, mert igaz, hogy az alapszabályban benne van, hogy a főelnök urnak mily a hatalma s hogy a főtisztikar a fiókosztályok felett rendelkezési és fegyelmi joggal bir, amit az eredeti jegyzőkönyv nem mutat fel.

Meglehet, hogy a szabálykészitő bizottság ugy értelmezte azt, de én csakis arról tudok, hogy a főgyülés csakis felügyeleti jogot ruházott a főtisztikarra s azt fogadta el. Tehát, hogy hol van a hiba, azt én nem vagyok hivatva, hogy biráljam. De igenis hivatva van a Verhovay-Egylet. A mult konvenció óta a főtisztikar között nincs meg az egyetértés és szeretet, melylyel az egyletet azon mederbe lehetne terelnie, amelyben rövid hét hónappal ezelőtt volt, mert nézetei mindig eltérők, különösen a tagokkal eljáró szigor miatt. Igy azon tagtársak, kik büntetés alá estek és akik a főelnök urnak a szabályok szerinti hatalma folytán akkor felfüggeszthetők vagy törölhetők, mikor a tagtárs valamit irni, vagy ellenkezőleg nyilatkozni merészelne s igy az oly szoros betartása azon szabályoknak, amelyek ma érvényben vannak az egyletben, a rendet fentartani lehetetlen s minden tagtárs magára várhatja ma vagy holnap, hogy az egyletből, melyet évtizeden keresztül fizetett azért, hogy a családjának a jövője biztositva legyen, kilökhető.

A főtitkár éjjel-nappal dolgozott, hogy az osztályokat össze tudja tartani, de most már az lehetetlen, mert némely osztályok még a konvenciótól egyetlen egy hivatalos kimutatást nem küldöttek, holott többször felszólittattak és én az én részemről csakis akkor fogom látni a Verhovay-Egyletben a rendet ismét, a testvéri szeretetet s a pontos müködést, hogy ha a V. B. S. E. székhelyéhez legközelebbi fiókosztályok egy gyülésre összejönnek, de ugy, hogy a távoli fiókosztályok a közelieket meghatalmazzák és egy azokból választott tagtárs által magukat képviseltetik azért, hogy a gyülés ne kerüljön az egyletnek ezrekbe.

Ha tehát a Verhovay-Egyletet ismét meg akarjuk menteni, a tagok részére és azzá tenni, ami rövid 7 hónappal ezelőtt volt, akkor azt csakis egy tanácsülése az egyletnek teheti meg, de maga magában a főtisztikar arra soha képes nem lesz a jelenlegi viszályhoz képest, hogy az egyletet oly alapon láthassa minden tagja, hogy azt szeretettel karolja fel és másoknak is ajánlja.

Az első negyedévi gyülés alkalmával jelentettem a főtisztikarnak, hogy uj osztályok több helyen alakulnak, de azóta hiába van minden fáradság, hiába van az emberfeletti munka, osztályt alakitani nem lehet s igy még azon osztályok, amelyek a jelenben vannak, el akarnak pártolni, ujak nem alakulnak, a vége tehát az, hogy azon szép és ládásthozó egylet, amelyet a főtisztikar az utolsó 4 és féléven át 28 fiókból 145-re emelt, maholnap más szövetkezetekhez fog csatlakozni a duló belviszály miatt s ez lesz a vége annak a magyarság kedvelt egyletének, a melynek 24 éves pályafutása az amerikai magyarság egyik legerősebb oszlopát képezte, ha azon rendkivüli fögyülést meg nem tartják, hogy a főtisztikarnak a mai napon hiányzó szeretetét a fiókosztályoknak ki ne nyerjék és a rendet az egyletnél helyre nem állitják.

Hü és odaadó tagja voltam a Verhovay-Egyletnek 21 éven át, több éven át az anyaegyletnek elnöke, majd főtitkára és cselekedetem az összes tagok előtt ismeretes.

Ez alapon terjesztem be lemondásomat.

Tisztelettel

Deák, s. k.

**A NEW YORKI MAGYAR DEMOKRATA KÖR MÜKÖDÉSSE.** Ha valaha komolyan észreveszik és méltatják New York város politikájában a magyarságot, az annak a feltünő müködésnek lesz tulajdonitható, amelyet a választás folyamán a New York városi magyar demokrata kör és különösen a végrehajtó-bizottság elnöke, **Sussman S. Vilmos** ur fejtett ki. Sussman ur a magyarság érdekében érintkezésbe lépett a jelölteknek majdnem mindegyikével és birja határozott igéretüket, hogy megválasztatásuk esetére a magyarság jogos igényeiről megfeledkezni nem fognak. S hogy jogos igények támaszthatók legyenek, azirántan a demokrata körünk s mint emlitettük, különösen Sussman S. Vilmos rendkivüli buzgalmat fejtettek ki. A szokottnál számosabb magyar gyülést rendezett, az alsóvárosban is nyitott magyar főhadiszállást, ahol egész napon át meg lett magyarázva az oda ellátogató közönségnek ,hogy a demokrata párt New York városában mit képvisel s hogy az ellenpártok mivé is akarják lealacsonyitani ezt a hatalmas várost s ennek közel ötmillióra rugó lakosságát. A párt észrevette a magyarságnak ezt a rendkivüli buzgalmát s az eredmény nem fog elmaradni. A New York városi magyar demokrata kör a 72-ik uteza East 322. száma alatt állandó klubházat tart fenn, a hol mindig szivesen lát magyar származásu polgárokat s oly magyarokat, akik amerikai állampolgárok kivánnak lenni. A kör az ő rendes gyüléseit péntek este tartja meg minden héten. Csatlakozzanak minél számosabban ehhez az eleven magyar politikai körhöz, amelynek hivatalos nyelve az angol és a magyar nyelv.

**VÁD A VERHOVAY-EGYLET FŐTISZTIKARA ELLEN.** A méltányosság megköveteli tőlünk, hogy helyet adjunk az alábbi levélnek: **Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!** Legyen szives becses lapjában ezen soraimnak helyt adni, ha lehet még a pénteki számban. A Verhovay-Egylet főtisztikara egy czikket tétetett közzé a Szabadság 251-ik számában. Ezen czikkében, szokásához hiven, vádol és rendelkezik. Megvádolja a Verhovay-Egylet mindazon fiókjait, amelyek esetleg a rendkivüli gyülést merik kérni. Ezek őszerintük mind bujtogatók és békebontók. A főtitkárral együtt ezek mind az egylet érdeke ellen törnek. De ők, a főtisztviselők, a szivükön viselik az egylet érdekeit annyira, hogy kizárhatnak és egyéb büntetéseket szabhatnak ki a szerintük bünös tagra vagy fiókra, minden meghallgatás nélkül. Igen tisztelt tagtestvérek és amerikai magyarság! Csak egy kérdést intézek hozzátok. Lehet-e a huszadik században törvényt találni, a mely megengedi, hogy egy emberre büntetés szabassék az ileltő meghallgatása nélkül, mint ahogy ezt a Verhovay-Egylet főtisztikara tette velem és másik két társammal? Nem-e visszataszitja ily eljárás az egyletünket a sötét középkorba? Én azt hiszem, ily eljárás minden okosan gondolkozó embert lázadóvá és békerontóvá tesz. Én ily eljárást hülyeségnek vagy gazságnak nevezek. Másként felfogni nem tudom. Igaz, hogy a reám kiszabott büntetés inkább jutalom, mert azt tudja minden kollegám, hogy bármely fióknál titkári állást viselni munkásember számára nehéz dolog. Hát engem pedig csak ettől foszt meg a főtisztikar bölcsesége. Én ennek igen örülnék és csak azért gyülölöm ezen eljárást, hogy a neve büntetés, és hogy ezen büntetést az egyletem iránti szeretetért szabták reám és pedig középkorbeli módon: kihallgatás nélkül. Persze, ily csekélységek miatt a három főszámvizsgáló nem látja szükségesnek a rendkivüli gyülést. De azért nem állnak elébe, ha a megfelelő számu fiók követeli. Csak azt szabják meg, hogy a költséget nem a főpénztár, hanem a fiókok viselik. Ejnye, tisztelt főtisztikar, hiszen erre még a meghamisitott alapszabály sem ad önöknek jogot, hogy egy rendkivüli nagygyülés költségeit azon főtisztikar szabja meg, amely erre az okot előteremtette. De egyébként is ha a főpénztár kiürülne, akkor sem fizetné a főtisztikar a saját zsebéből a halálseseti dijakat, hanem a tagok, kivetés utján. Önök igen könnyen vetemednek oly jogokra, amelyek csak a nagygyülést illetik. Én az én részemről azt mondom, hogy igenis a főpénztár fedezi már csak azért is, mert igy minden tag egyformán lesz megterhelve, ha esetleg kidülne. De hogy a főtisztikar miért szeertné a nagygyülés költségeit még igy is megszabni, ez könnyen érthető. Azon reményben van, hogy több fiók épp ezért nem fogja kivánni, hogy neki sokba kerülne. Efelől azonban minden fiók legyen nyugodt. Ebben nem fog a főtisztikar diktálni. Ezt a delegátusok fogják megállapitani. Tisztelettel **Pamuk István,** a 82-ik fiók titkára, Parlett, Ohio.

**A SO. SHARONI REF. IFJ. EGYLET SZÜRETI MULATSÁGA.** So. Sharon, Pa. Megvolt az is, ami még nevezett helyen nem volt ezideig. Elérte a so. sharoni magyarság, hogy ifjai rendeztek monolog-előadással, szavalatokkal, világposta- és egyéb tréfás dolgokkal egybekötött „Szüreti mulatságot", melyre, bár nagyban készültek és meg is jelentek nem várt számarányban, bár ha egy „V"-ki nem is tartotta magát méltónak, hogy egy testvér-bálon jelen legyen és legalább némileg támogassa. Hja! elértük, amit régen vártunk! Már nem a papok hareza dul és nem csak az egyleteké, hanem a „testvéreké" is, vagy ha nem is az, annak kellene lennie. (?) Amen!... Azután következett az előadás. Tiszt. **Almássy Lajos** ur remek felolvasást tartott, melyet jól megtapsolt a közönség. Majd utána **Samu György** ur adta elő a „Tót táncmester" czimü monológot. **Korán János** ur Petőfi-től szavalt nagy tetszéssel. „Oh, ezek a férfiak" **Samu Iduska** k. a.-tól. „Oh, ezek a nők", **Sós János** urtól. **Greenstone Anna** k. a. zongorán adott elő magyar darabokat. Majd **Kónya István** ur adott elő egy darabot Petőfitől, szintén egy monológot. Szavalat **Samu György** urtól. Zenekar ráhuzta az első csárdást és tartott reggelig. A szőlőlopás volt a legérdekesebb rész; ügyes csőszök őrizték, melyért diceséretet érdemelnek; továbbá a világposta, versenyek, stb. Ez az ifjuság, amely már többször tanujelét ad-

KARO SYRUP
kenyérre kenve jó
egy éhes férfu vagy éhes gyermek számára.
Próbálja meg s meg fogja látni, mily jól izlik. Tiszta és egészséges — TÁPLÁLÓ ÉRTÉKE nagyobb, mint bármi más szirupé. Emberek, akik azt mondják, hogy másféle szirupot nem emésztenek meg Karo-szirupból akármennyit ehetnek.

Karo
CORN SYRUP
10 cent egy nagy doboz ára.
KÉRJE A GROCERJÉTŐL.

FOREIGN DEPARTMENT
The Bridgeport Bank & Trust Company
PÉNZVÁLTÓ ÉS HAJÓJEGYÜZLET.
ELFOGAD pénzeket betétekre és ezen betétösszegek után fizet 4 SZÁZALÉKOS kamatot.
BETÉTÜL elfogad egy dollártól feljebb és arról betétkönyveccket ad.
PÉNZT KÜLD az ó-hazába a legolcsóbb áron és a lehető legrövidebb idő alatt. A pénzt vagy ajánlott levélben postai vagy express money orderrel küldheti czimünkre. A nyugtát postafordultával megküldjük.
ELFOGADUNK óhazai ügyeket, katonai, telekkönyvi, örökösödési ügyeket elintézésre, szerződéseket kiállitunk, minden ügyben szakszerűen járunk el.
BANKUNK nyitva van szombaton reggeli 9 órától esti 8 óráig.
COR. MAIN & LINCOLN AVE. BRIDGEPORT, OHIO.

LILIOM CREMET ES SZAPPANT
RÓTH SAMUEL-félét
ha használ, arcza sima, fehér, puha és mint a narmat, friss és üde lesz. SZEPLOT, májfoltot, pattanásokat, kiütéseket és minden néven nevezendő arctisztátalanságot legrövidebb idő alatt az arczról levesz. Kapható RÓTH SAMUEL gyógyszertárában, a „MEGVÁLTÓ"-hoz.
125 AVE. A, Cor. 8th Street, NEW YORK CITY.

Dr. S. GOLDMAN
406 GRANT STREET,
PITTSBURG, PA.
EGYEDÜLI VALÓDI Ó-HAZAI MAGYAR ORVOS
volt császári és királyi katonaorvos.
Dr. GOLDMANN okleveleivel bebizonyithatja mindenkinek, hogy ő okleveles hazai orvos és katonaorvos, ő gyógyit mindenféle gyógyitható betegségeket. Különös figyelmet fordit női és férfi titkos betegségekre, melyeket ő gyorsan és biztosan, titoktartás mellett, a legujabb mód szerint gyógyit. Minden betegségükben teljes bizalommal forduljanak hozzá személyesen vagy levélileg, ő nem csinál humbugot, ő becsületes. Szepes vármegyei származásu magyar ember.
IRODAI ÓRÁK: Reggel 9-től este 9-ig. Vasárnap reggel 9-12.
TELEPHON: Bell 5430 Court. F. & A. 883 Main.
FIGYELJENEK JÓL A CZIMRE.

ta annak, hogy képes megtenni mindent a magyarságért, mostan is abban fáradozik, hogy könyvtárát szaporitsa és minden tekintetben a magyarságot előbbre vigye. — Legközelebbi alkalomra egy szinielőadással fog kedveskedni a magyarságnak. Samu György.

## Fehér Jenő ur,

aki eddig Virginiában képviselte a lapunkat, legközelebb más irodánkba fog áthelyeztetni. Az ő helyét Virginia államban POCSIK JÁNOS ur foglalja el, aki POCAHONTAS-i székhelylyel egész Virginia államban fogja képviselni a Bevándorlót. Előfizetési és hirdetési dijakat felvehet és nevünkben nyugtázhat.

„A Bevándorló" kiadóhivatala.

## Figyelem!

„A Bevándorló" szerkesztősége és kiadóhivatala lakást változtatott. Szerdától, november 4-től kezdve irodahelyiségeink 322 EAST 72-IK utczában lesznek. Minden levél, pénzküldemény szerdától kezdve igy czimzendő: „A BEVÁNDORLÓ", 322 East 72 street, NEW YORK.

## Bridgeporti hirek.

Közli: **Rényi Jenő.**

**A SZENT ISTVÁNRÓL ELNEVEZETT R. K. EGYHÁZ** jubileumát előkészitő bizottsága a napokban nagyon látogatott gyülést tartott, amelyen a küszöbön levő jubileumi ünnepségre vonatkozólag a közelebbi módozatok felől tanácskozott. E gyülésen megállapitották véglegesen az ünnepélynek 3 részből álló programmját, megválasztották a bálbizottságot, a meghivó- és e czélra egy — ad hoc — levelező-bizottságot. A kiadandó emlékkönyvre vonatkozólag határozatba ment, hogy azt képekkel diszitve Hadvigár István magyar nyomdász késziti el. Megállapitották az ünnepi előadás és báli beléptidijak árát együttesen 35 centben. Az ünnepély napján — Thanksgiving day-kor — vagyis november hó 25-én az ünnepi szent mise után diszfelvonulás lesz, amelyen a meghivott testületek és egyesületek testületileg fognak résztvenni saját zászlóik alatt.

**HÁZASSÁGOK.** 1. mezőhegyesi **Takács István** örök hüséget esküdött bodókőváraljai **Pavelko Erzsébetnek, Takács János** és **Takács Imre** tanuk jelenlétében. **2.** Olaszfalu, Veszprémm., **Dobos Antal** feleségül vette abaujszántói **Pásztor Máriát.** Tanuk voltak: **Szőllősi Mihály** és **Dobos József.** Az egyházi szertartást főt. **Neurihrer** Ödön apátplébános ur végezte.

**ÖRVENDETES ESEMÉNY.** Örömmel értesülünk, hogy **Mádi Boriska** a Middletown-i gyógyintézetet teljes jó erőben és egészségben a napokban gyógyultan hagyta el. Jelenleg **Figlár András,** az I. M. B. S. E. elnökének vendégszerető házánál — Fairfield Road, No. 6. — üdül, hogy néhány hónap mulva visszautazzék az ó-hazába szüleihez.

**AZ ITAL ÁLDOZATA. Szlovák András** 325 Howard Ave.-i lakos vasárnap a hajnali órákban — félhárom órakor — berugott állapotban elsőemeleti lakására akart felmenni, de elvesztvén egyensulyát, lebukott. A házbeliek csak reggel vették észre, azt hitték: részegen fekszik ott; de később látták, hogy mozdulatlan, és hogy a vér elboritotta. Azonnal telefonáltak az ambulance-ért, amely a Szt. Vincze-kórházba szállitotta a sulyosan sérültet, ahol még most is eszméletlen állapotban fekszik és gyógyulásához semmi remény sincs. Szlovák családos ember, a ki három hónap előtt küldte haza családját az óhazába.

## Falakon kivül.

A tömjénfüstös és éhező Spanyolországban egy szakasz katona agyonlőtt, királyi parancsra, egy „szabadgondolkozót". Tizenöt-husz uniformisos báb, aki azt teszi, amit parancsolnak; vezényszóra czélzott egy bekötött szemü, sánczfalhoz állitott, élő „egész alakra". Nekik az, csak egy „sajba" volt. A tiszt felemelte a kardját, erre elrántották az ütőrugókat, azok belevágtak a töltény gyutacsába, az meggyuladt és kirugta magából az aczélgolyókat. És három-négy, buta, érzéketlen aczélgolyó szétlocscsantott egy élő, nagyszerüen müködő emberi agyvelőt, amely az „emberi szabadság" melegágya volt; szétroncsolt egy torkot, abban néhány szerves hangszálat, melyekből egy nyomorult, kiéhezett, agyongyötört nép boldogabb vágyai szólaltak meg.

Másnap a hullát titokban elkaparták egy közös sirba. A göröngyök a sirásó kapája nyomán lomhán gurultak, de még nem helyezkedtek el, a turás még friss és bevégezetlen volt, mikor... ezt a földtekét, amilyen nagy, megrázta egy felébredt óriás.

A villamos huzalokon a hir szétfutott. És millió munkáskéz, melyek eddig gépiesen mozogtak, — megállott... A hir, egy láthatatlan, alvónak és lomhának tetsző, nagy közösséget szökkentett talpra. Közösséget, amely áthat oczeánokon, a mely nem lankad az egyenlitő csontsorvasztó forró légkörében és él az örök jég, a hó alatt: amelylyel születünk és emberré avattatunk.

Páris, Róma, Brüsszel... utczáin vad tusák csattogtak. Ember és rendőrvér folyt...

Az orosz czár pedig **elhalasztotta** olaszországi utazását. Nem merészelt kimozdulni kozákjai érczfala közül. Miért?

A pápa mosta kezeit és kérdezetlenül esküdözött, hogy ő kegyelmet akart a spanyol királytól kérni? Miért? Mi köze neki a rothadó Ferrerhez? Miért mossa ő a kezeit? És mi köze a czárnak? Miért nem mert kozákjai közül kilépni?

Ime, kiragadtam nektek a világ életének napi mozgófényképéből egy képet. Hogy lássatok két hatalmas erőt, amelylyel éltek, amely bennetek, vagy ellenetek van. Mert a nagy közösség, melylyel születünk és amely talpra szökkent a meggyilkolt Ferrer halálára, amely alvónak tetsző és néma, **szemben áll egy másik nagy közösséggel, amelylyel szintén: születnek.**

Mert, amiként a népek szabadságvágya, Ferrerek martiromsága,a lelkek szabadságlihegése e nagy világon: egyetemleges és közös; akként a szabadság béklyóit hurkoló erő, a szabadságlihegést elfojtó hatalom, a Ferrerek bakóinak szövetsége is: egyetemleges és közös. Ha a Ferrer véres árnya, a spanyol királyt kisérti a lelkiismeret éjjeli autodaféin, ugyanakkor mint rémült csiga huzódik vissza a kozák szuronyok közé a fehér zsarnok és remegve mossa kezeit a fehér pápa. De mit keres a fehér pápa ezek között a gyilkosok között? Hiszen az egy galambszelid, jóságos aggastyán és ajkán a béke és szeretet szelid szavai csengenek?... Nem is erről a tiszteletreméltó aggastyánról van szó! Ez tényleg fehér belül és fehér a ruhája is.

Azokról a fekete ördögökről van szó, a kik **fogalom** lettek, az undoritó orvgazságok fogalma: **a jezsuitákról.** Ezek a fekete bakók méregbe oltották a szeretetet és békét és a világon legkommunistább apostoli lángész: **a Krisztus hatalmas szabadságeszméit** eladták, elárulták, zsarnoki hatalomért, a zsarnoki hatalomnak. Ezek, akik a kereszt dicsfénye alatt, a legvérengzőbb és legbecstelenebb, vagy a legkegyetlenebb népfojtogatást tüzték ki czéljukul: **ezek ölték meg Ferrert is** és ezek a hurkot mindenütt fogják, mindenütt szoritják összébb!...

És most **haza** értünk, a mi szenvedő, vajudó édes hazánkba! Utaztunk a gondolat sasszárnyán az egész világon és belekapaszkodtunk a jezsuiták fekete csuhájába, megfogtuk kezüket, amely a világot átfogó zsarnoki lánczot markolja és eljutottunk vezetve — igy — haza! Ott is kezükben a hurok, ott is ők kötik-oldják; vad, szivós erővel és kitartással. Ott is ők az események titkos mozgatói. Van pártjuk is, amelyet szemérmetlenül **néppártnak** neveztek el. De van egy hatalmas protektoruk is: **a magyar trón örököse!**

A gyóntatószékben lánczolták ezt a szerencsétlen bábot czéljuk tuskójához. Lánczot akasztottak az orrába, mint a kezes medvének, annálfogva vezetik. **És a magyar nemzet ellen vezetik!** A magyar nemzeti eszme és létvágy ellen uszitják és pánczélozzák.

És mégis, egy magyar vármegye ki tudott vetkőzni ősi erényeiből, oda tudott ennek a vezetett bábunak a lábához dörgölőzni. Lehetetlen ez! kiált fel minden jótét lélek. Pedig megtörtént. **Sopron vármegye visszaszivta a magyar önálló bankért hozott határozatát és gyalázatos hizelgéssel üdvözölte a trónörököst!** Ez megtörtént.

Ez megtörtént ugyanakkor, amidőn a spanyol Ferrert, a szabadság mártirját agyonlőtték és mi megmutattunk nektek két, hatalmas erőt. Az egyiket, amelyet veletek együtt, e nagy világon egyetemlegesen érezünk, amelylyel Ferrer felett méltatlankodunk és nemzetünk jogait harsogjuk és a másikat, amelyet amazok éreznek a jezsuitákkal, amely Ferrert meggyilkolta és amelyhez most nem átallott egy ősi, nemes vármegye is, örök gyalázatára, szégyenére: csatlakozni!

**Árbócz.**

## A Bevándorló felhivása.

AMERIKA MAGYAR PAPJAIHOZ!

Az őrhelyen, ahol kidültig kitartunk vérünk java és érdeke felett, elfogulatlanul nézzük az eseményeket. Katholikus, református, zsidó; Istenét bármilyen formában imádó minden magyar a mi testvérünk, akiket egyformán szivünkbe zárunk, akikért egyaránt küzdünk mindvégig és megalkuvás nélkül. Csak egy czél lebeg „A Bevándorló" előtt, egyetlen vágy ad mágikus erőt előre és előre tusakodnunk az ut éles, sebző göröngyein, az, hogy: **a magyarság magyar maradjon és kivivja méltó helyét ennek a hatalmas, gigászi államnak keblében!**

És ebben a szent czélban **valláskülönbség nélkül számitunk minden amerikai magyar pap együttmunkálkodására** és bajtársi, küzdőtársi szeretettel és tisztelettel hajolunk meg méltóságuk előtt. Ismerjük a magyar pap szent és hü hazaszeretetét, fajszeretetét, azért fordulunk most e felhivással lapunk nagy nyilvánosságában hozzájuk.

Az eszme nem a mienk. Egy magyarságára méltó, derék magyar pap nemes felbuzdulása, ihlette nekünk az eszmét. **Hankó M. Gyula** ref. lelkész avatott tollából szólt lelkünkhöz ez a magasztos felhivás, melylyel most az amerikai magyar papsághoz fordulunk; **Hankó M. Gyula** ref. lelkész felhivását közöljük tehát a szükséges mérvben, azzal, hogy **kétségtelennek** tartjuk, miszerint az **kellő** eredménynyel fog járni. Az emlitett czikk kivonata a következő:

Nyilvánossági joggal felruházandó magyar iskoláról Amerikában le kell mondanunk, mert nincs elég anyagi erőnk, hogy ilyen iskolát ugy, ahogy a törvény kivánja, fentartsunk. Anyagi támogatást pedig hazulról két okból sem kérhetünk: nem először azért, mert a pénzre, hogy azzal iskolát állitsanak, otthon is szükség van; nem másodszor azért, mert a hazai pénz az amerikaiak előtt könnyen gyanussá és gyülöltté tenne. Nincs pénzünk elég, hazulról sem kérhetünk pénzt arra, hogy itt magyar iskolát állitsunk fel: mit csináljunk tehát, ha tudjuk, hogy gyermekeinknek a magyar nyelvre való oktatásáról **lemondanunk nem szabad?** Tegyük meg azt, amit ilyen nehéz helyzetben megtehetünk; **szervezzünk magyar iskolát a nyári szünidőre** és, mert ez nem elég, szervezzük a **szombati és vasárnapi iskolát.**

Az elmult nyáron minden nagyobb magyarlakta helyen szerveztettek magyar iskolák és bizonyára szép eredménynyel is folyt és végződött a nemes munka mindenütt. De azok a tanitványok, akik a nyáron szép előmenetelt tettek a magyar nyelvben, ha velük a következő nyárig nem foglalkozunk, nagy részét **elfeledik** azoknak, amelyeket megtanultak s a következő nyáron velük majdnem elülről kell kezdeni mindent. S ez igy volna éveken keresztül és végre is csekély volna az eredmény, mit velük elérhettünk. Mit tehetnénk jobbat a fennálló viszonyok között, mint azt, hogy ha összegyüjtjük a gyermekeket minden szombaton, mikor ők nincsenek elfoglalva a public-schoolban, hogy ismételjük velük a nyáron tanultakat, megerősitsük őket azokban s ha lehet, tovább menjünk velük a tanulandókban. Amint én tudom, **gyermekeink szivesen jönnek** a szombati iskolába és örömmel és eredményesen is tanulnak. Csak egyet ne feledjünk el itt, ha azt akarjuk, hogy minél több gyermek jöjjön: ne szigorusággal, hanem **szeretettel** s ha kell, **engedékenységgel** tanitsunk. Hogy pedig az se lehessen ellenvetés, hogy megterheljük a gyermeket, adjunk nekik bőséges szünetet, gondoskodjunk arról is, hogy a szünetekben ne unatkozzanak, azért, ha kell, játszszunk is velük. Ne féljünk, nem alacsonyit ez le, a gyermekekhez pedig közelebb visz s már előre biztositja a sikert a tanitásban.

Szervezzünk pedig mindenekfelett **magyar könyvtárt,** hogy ebből minden magyart elláthassunk jó magyar könyvekkel. Itt mondom azoknak, kik azt hirdetik, hogy az amerikaiak mindenképpen el akarnak minket amerikaiasitani, hogy **éppen az amerikaiak ajánlják ezeket az egyleteket nekünk és éppen az amerikaiak ajánlkoznak arra, hogy ezekben megsegitenek.** Ismerek egy gazdag amerikait, aki magyar könyvtárra szép pénzt költött már s aki legujabban ismét szép pénzt ajánlott fel nekünk, ha csinálunk egy ilyen magyar könyvtárt Youngstown-ban. Ha Isten segit, ezt mi itt hamar meg is csináljuk az ő segitségével; miért nem lehetne ezt másutt is megcsinálni? Nincs szükség rá?! Ha van, hát **ne késlekedjünk!**

Ne azon veszekedjünk hát, hogy ki melyik egyház segitségét fogadta el, hanem arra törekedjünk, **hogy kötelességeinket gyermekeink, az ifjuság és felnőttek iránt megtegyük s ezzel szolgáljuk magyar nevünk becsületét, magyar testvéreink javát, magyar nemzetünk előhaladását, az emberek között Isten országa terjesztését. Ez az igazi magyar pap feladata ebben az országban,** nem pedig a veszekedés, az ellenegyházak szervezése és a magyar névnek az amerikaiak előtt való bemocskolása! Ezzel szolgáljuk ez országot is, melynek akár állandóan, akár csak ideiglenesen vagyunk polgárai, de a mely iránt is vannak kötelességeink, melyekről elfeledkeznünk nem szabad.

A magyar iskoláról Amerikában akartam irni s ime, hova jutottam. Nem is lehet komolyan e tárgyról beszélni, ha ez utóbbiakról hallgatunk, ha annak tárgyalásában ide nem jutunk. Vegyük szivünkre azért mindezeket, **értsük meg végre egymást és ha minden elválaszt is, gyermekeink magyar nevelése, a vallásos oktatás és az amerikai magyarság közös czélja békitsen ki és hozzon egy táborba!**

Vajha ne a pusztában elhangzó beszéd volna ez!

Kétség sem férhet hozzá, hogy nem az lesz! Ugy legyen!

WILLIAM S. SUSSMAN
INGATLAN-ELADÁS ÉS BIZTOSITÁS. KÖLCSÖNÖK INGATLANOKRA.
45 Cedar Street, Telefon 4219 John.
NEW YORK.

ROSETT M. Bankházai
30 év óta fennállanak
FŐÜZLET: 197 STANTON STREET - - - - NEW YORK
FIÓKÜZLETEK:
477 STATE STREET, ........ PERTH AMBOY, N. J.
145 MONTGOMERY STREET, ........ JERSEY CITY, N. J.
22 N. MAIN STREET, ........ WILKESBARRE, Pa.
142 FEDERAL STREET, ........ YOUNGSTOWN, O.
PÉNZKÜLDÉS, HAJÓJEGY-, JOGÜZLET.

ROBERT LEWIN & CO.
14 Shmithfield St., PITTSBURG, PA.
Az Egyesült Államokban élő magyaroknak legnagyobb és legrégibb bevásárló helye borok és pálinkák számára.
Harminczéves fennállása óta
a legolcsóbb, legjobb és legtisztább italok mindig itt voltak kaphatók. A raktár, mely Pittsburgnak látványosága,
14 SHMITHFIELD STREET
alatt van. Magyarok, keressétek fel csak egyszer a megrendeléstekkel a ROBERT LEWIN & CO. czéget s meg fogtok győződni arról, hogy ott kisüstön főtt valódi törkölyt és igazi hazai szilvóriumot fogtok kapni.
:::::ötdolláron felüli rendelésnél az express-költség meg lesz téritve.:::::
A PÉNZ MONEY ORDEREN ELŐRE BEKÜLDENDŐ.

THE FIRST NATIONAL BANK OF NORTHFORK
United States Depositary.
NORTHFORKI ELSŐ NEMZETI BANK
Az Egyesült Államok betéti helye.
Tőke: $50.000.00. Megkeresett felesleg: $20.000.00.
MEGKEZDTE AZ ÜZLETET 1906 SZEPTEMBERBEN.
A legelőkelőbb hajóvonalak ügynökei. :: :Külföldi pénzeket: vesznek és eladnak.
LESTER G. TONEY, elnök, WM. J. BEURY, alelnök, R. B. PARRISH, pénztáros.
Postautalványokat az Egyesült Államok és a világ minden részé- :::: be küldenek.::::
NORTHFORK, McDOWELL CO., WEST VIRGINIA.

## Előfizetőink.

**Nyilvános nyugtázás hetenkint.**

**Kellemetlenség elkerülése céljából minden héten e helyütt nyugtázzuk a „BEVÁNDORLÓ"-ra való előfizetéseket. Aki az egyik héten akár ügynöknek, akár posta utján fizetett s a fizetést követő számban a megtörtént fizetésről nem találja e rovatban a nyugtát, a saját és a lap érdekében cselekszik, ha a mulasztásról bennünket haladéktalanul értesit.**

—

**Egész évre** fizetett **Woodbridgen** Pintér József; **New Brunswicken** Polgár Ráfáel; **Clevelandban** Vildenauer Magdolna, Komarek János; **Bridgeporton** Bányai János, Dietzházi János; **Elberten** Kóbor János, Pozsgay Géza; **Nortonban** Demeter István; **Stonegában** Csotlós Károly, Pebukoszki Sándor, Márkusz Mihály, Pete István, Gombos János, Volfinger Péter, Molnár Ferencz; **Osegán** Kovács János; **Rodában** Könyüd Mihály, Németh István, Németh József, Szakál György, Mészáros Sándor, Budai Mihály; **Keokee-ban** Román Péter, Kocsmár Dezső, Golobics Károly, Huzor István, Gluhman István, Zsemlye István, Bozó József, Csatlós István, Grosz János; Bujko István; **South Benden** Horváth Flórián; **Dundee Laken** Reszly József; **New Salemben** Mádli Vilmos, Molnár László, Tóth András.

**Félévre** fizetett **New Yorkban** Darvas Aladár, Balala Janka, Stein Imre, Gáthy István; **New Brunswickon** Gerencsér E., Farkas Sándor, Tomy Ferencz, Fazekas Károly, Juronics József; **Perth Amboyban** főt. Grósz Ferencz, Kapelláry I.; **Newarkon** Steiner József; **Woodbridgen** Bacsó József, Szegedi L.; **South Riveren** főt. Kubinyi Victor; **Yonkersen** Gombár Juliska; **Bridgeporton** Muszy Mari, Zsiros Károly, Johancsik János, Tóth Ferencz, Vass Julia, Barcsi Julia, Dénes Ede, Koletár András, Kugler A.; **Scrantonban** Kártyás János; **Akronban** Steidl Pál; **Passaicon** Mészáros Dezső; **McKeesporton** Szabó Sándor, Vincze Gábor, Leska Gusztáv, Gavallér Bálint, ifj. Tóth János, Krug Adolf; **Brickhillen** Mándok István; **Uniontownban** Barát Mihály; **Chicagoban** Bencze Mihály; **New Salemben** Szücs István, Csécsi János, Varga János, Szerencsés Lajos, Renárd Péter, Vasas István, Bodnár József, Varga József, Ropog Imre, Hláz János, Jakab József, Kerekes Lajos, Setko János; **Fairbanken** Kis Márton, Mellényi Mihály; **Continentalban** Wodizlanski János; **South Brownsvillen** Kovács Béni, Yánka Gábor; **Orienten** Tóbiás István, Kerekes Ferencz; **East Pittsburgban** Magyar Vasmunkások, Déri Ferencz, Szmeták Dezső, Frisch Sánodr, Just József, Schwartz Márton, Kökényesdi Rudolf; **Detroitban** Warga István.

# A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden KEDDEN és PÉNTEKEN.
Szerkeszti és kiadja: SINGER MIHÁLY.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
327 EAST 13th STREET, NEW YORK.
Telefonszám: 4350 ORCHARD.

FIÓKIRODÁK:
Pittsburg, Pa., Chicago, Ill., Passaic, N. J.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:
New York város és Canada egész évre.... $4.—
For the United States, 1 year..... $3.00
Magyarország egész évre ..... $5.—

# THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every TUESDAY and FRIDAY.
Edited and published by: MICHAEL SINGER.
Editorial Rooms: 327 East 13th St., New York.
Telephone: 4350 ORCHARD.

BRANCH OFFICES:
Pittsburg, Pa., Chicago, Ill., Passaic, N. J.

SUBSCRIPTION RATES:
For New York City and Canada, 1 year.. $4.—
Egyesült Államok egész évre..... $3.00
For Hungary, 1 year..... $5.—

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y. under the act of Congres of March 3, 1879.


# SZILÁNKOK.

— Kemény hete volt a Bevándorló-nak. Támadás ért bennünket minden oldalról. Bennünket azonban nem lehet támadásokkal legyőzni, csak érvekkel. Az érvek azonban a mi kezünkben vannak, a győztesek tehát mi vagyunk és mi maradunk.

* * *

— Tisztelt kollegánk, a elevelandi Szabadság, tudvalevőleg azért rontott nekünk és különösen lapunk szerkesztőjének, mivel ez a Verhovay-Egylet nyolczezer tagjának érdekét többre becsüli Kövér Sándornál és társainál. Mivel önzetlenül és dijtalanul leközöltük az egyletek és egyleti tagok panaszát Kövérék ellen, akiket a Szabadság védelmez mint **fizetett** prókátor azon tagok pénzéből, akik ellen védelmezi a főtisztikart.

* * *

— Most azután magának a főtisztikarnak egy tagja, egy nyakig becsületes ember, aki éveken át önfeláldozóan szolgálta tagtársainak érdekét, Deák Vladimir főtitkár emeli Kövérék ellen a vádat, **hogy meghamisitották az alapszabályokat.** És ezt a vádat megerősitik Verhovay-egyletbeli tagok. Nos, tisztelt Szabadság, mit szól ehhez? Ki védelmezett igaz ügyet? A Bevándorló, vagy a Szabadság?

* * *

— Más oldalról is ért bennünket támadás. **Blau Vilmos** new yorki birójelölt azzal tisztelt meg bennünket, hogy nyilt népgyülésen megrohanta a Bevándorlót, mivel a Bevándorló nem támogatja őt jelölésében. Judásnak nevezett bennünket, amivel nyilván arra czélzott, hogy mi pénzért támogatjuk a másik jelöltet.

* * *

— Feltéve, hogy Blau Vilmos urnak igaza van. Feltéve, hogy ellenjelöltjét tényleg pénzért támogatjuk, — kérdezzük Blau Vilmos urat: a mi ujságunk nem-e épp oly üzleti vállalat, mint az ő ügysédsége? S vajjon Blau ur nem-e csakis azért képvisel mint ügyvéd feleket ezek ellenfeleik ellen, mivel megfizetik, jól megfizetik? S kérdezzük továbbá Blau Vilmos urat: miért van ő a politikában, miért küzd a birói állásért? Azért, mert az állás zsiros, mert jó fizetéssel jár. Blau urnak tehát joga van a kenyérhez, nekünk ujságiróknak nincsen.

* * *

— Blau Vilmos ur azonban azt mondja, hogy nekünk **kötelességünk** melléje állni az amerikai politikai küzdelemben, mivel — magyar. Feltéve, hogy ez is igaz. Akkor, Blau ur, ennek megforditottja is igaz. Ön, mint **magyar** ember, **köteles magyar** ujságok mellé állni. Hány magyar ujságra fizetett elő már az életében? Hány magyar mozgalomban vett már részt az életében, ha **magyar** mozgalomról volt szó, nem pedig politikai mozgalomról?

* * *

— Mi, bár támogatjuk Blau ur ellenfelét, őt magát egy szóval sem bántottuk. Mégis megrohant bennünket. E megrohanást mint a legnagyobb tapintatlanságot és illetlenséget visszautasitjuk. **E megrohanással Blau ur leghangosabb jelét adta annak, hogy nem való a birói székbe.** Aki nem tud önmagán és személyes érzelmein uralkodni, aki nem képes a körülmények higgadt és férfias mérlegelésére, attól alig várhatjuk, hogy a birói székben tekintetbe vegye a körülményeket és aszerint osszon igazságot. Mi tehát igenis nem támogatjuk Blau urat, hanem támogatjuk **Snitkin** urat, akit tehetségesebb és igazságosabb embernek tartunk.

# AMERIKAI DOLGOK.

**Gompers ünnepélye.** Gompers Sámuel, az amerikai munkásszövetség elnökének apja vasárnap ünnepelte 82-ik születésnapját. Hét gyermek, negyven unoka, tizenöt dédunoka, s több mint kétszáz rokon vette ez alkalommal körül az öreg Gompers Salamont.

**Végzetes automobilszerencsétlenség.** Egy automobilvezető, miközben nagy automobilját a Vanderbilt-versenyekre vezette, a Highland Boulevard és Jamaica Avenuenál, New York északi részénél levő lejtős halomnál haladva nem birta gépét kellőleg megfékezni. Az automobil iszonyu erővel vágódott a nemzeti temető kőfalának; az automobilvezető azonnal szörnyet halt, mig a kocsiban ülő két embert, egy férfit és egy nőt a lökés ereje a tizenöt lábnyi magas kőfalon keresztül a temetőbe dobta. Mindketten sulyos belső és külső sérüléseket szenvedtek, s aligha fognak felépülni. Később megállapitották, hogy a nő neve Mary Crawford, a férfié August Hoffman. Mindketten Jersey Cityből valók.

**Elgázolt rendőr.** Mackey John rendőrt, miközben a harmadik Avenuen egy oszlophoz támaszkodva állt, egy villamos kocsi elütötte. A rendőr bordája eltörött, s behatolt jobb tüdejébe. Bevitték a kórházba.

**Hetvenéves ember válópere.** Burr Peck, egy 70 éves nyugalomba vonult vállalkozó New Havenben válópert inditott 20 éves felesége ellen, azon az alapon, hogy az kegyetlenül bánik vele. A pár a mult év juliusában lépett házasságra.

**Anya és gyermek öngyilkossága.** Stapletonban, S. I., egy ismeretlen asszony kért a minap szállást a Zimmer-szállodában. Azt mondta, hogy késő van már New Yorkba visszamenni s azért akarja az éjet a szállodában tölteni. Az asszonynyal volt egy kétéves gyermek is. Zimmer ingyen átengedte egyik szobáját.

Zimmer később gázszagot érzett a szobából kiáradt, s benyitva, az asszonyt és gyermekét az ágyon halva találta. Az összes gázcsapok nyitva voltak.

**Ötezer dollár jutalom.** Indianapolisban, Ind., egy kereskedőkből álló gyülés 5000 dollár jutalmat tüzött ki annak a tettesnek a kézrekeritéseért, aki a város több épületét dinamittal megrongálta.

**Mintafarmok indiánok részére.** A washingtoni indián-ügyosztály az indiánok részére rezervált területeken mintafarmokat fog létesiteni, melyen kizárólag indiánok fognak gazdálkodással foglalkozni.

**Leánya becsületéért.** Moundsvilleban, W. Va., egy John Sickles nevü ember állt a napokban az esküdtszék előtt gyilkossággal vádolva. Sickles megölte unokaöcsését, Randolph Ritchea-t, mert ez 15 éves leányát elcsábitotta. Az esküdtszék felmentette a vádlottat.

**Gyilkosság New Yorkban.** A new yorki East Side-on, a 177. Stanton Street alatt levő házban kegyetlen gyilkosság történt. Amint a nevezett házban lakó Joseph Banks szállitó lakásába belépett, feleségét átvágott nyakkal találta a hálószobában. A nyak csaknem teljesen át volt vágva egyik fültől a másikig, ugy hogy a fej csak egy kis huszcafattal lógott le a törzsről. A tett okára, vagy a tettesek kilétére nézve még semmi nyomot sem sikerült találni. A szoba és a konyha padlóján férfitől, s egy nőtől eredő lábnyomokat találtak, melyeket lefényképeztek. A férjet, mint tanut letartóztatták.

**Százötven olasz deportálása.** Williams bevándorlási biztos nemsokára megkezdi százötven olasz kihallgatását, kiket azzal gyanusitanak, hogy tagjai a hires „fekete kéz" bandának. A kihallgatás eredménye valószinüleg a százötven olasz deportálása lesz. Williams birtokában vannak az olasz hatóságok által kiállitott bizonyitványok, melyek azt bizonyitják, hogy ez emberek rovott multuak. A bizonyitékokat Vackris és Crowley — Olaszországba kiküldött detektivek szerezték — meg, a kik a megölt Petrosino munkáját folytatják, s kik csak most tértek vissza Olaszországból.

**Iskola helyett oltár.** Stamfordban, Conn., Miss Gladys Peck, egy tizenötéves leány ment férjhez a napokban. A leány közvetlen az esküvő előtt még iskolába járt, s az iskolát hagyta oda, hogy oltár elé léphessen. A férj 21 éves.

**A mexicoi kormány sajtópöre.** A mexicoi kormány sajtópört inditott az Egyesült Államok birósága előtt egy könyv miatt, mely a következő czim alatt látott napvilágot az Egyesült Államok területén: „Diaz, Mexico czárja; egy bemutatás." A könyv nem valami hizelgő módon ismerteti Diaz kormányzási módszerét, s sok kellemetlenséget okozott a mexicoi kormánynak. Szerzője Carlo de Fornaro, iró és karrikaturista.

A tárgyalás most van folyamatban. A vádat a mexicoi kormány nevében Senor Don Rafael Royez Espindola kongresszusi tag képviseli.

**Gyilkossággal vádolt orvos.** Fall Riveren, Mass., Frank Hill orvost letartóztatták azzal a gyanuval terhelve, hogy megyilkolta Amelie St. Jeant, akinek megcsonkitott holttestét az országuton találták meg. Azt hiszik, hogy a nő az orvos egy operációja következtében halt meg.

## Figyelem!

„A Bevándorló" szerkesztősége és kiadóhivatala lakást változtatott. Szerdától, november 4-étől kezdve irodahelyiségeink **322 EAST 72-IK** utczában lesznek. Minden levél, pénzküldemény szerdától kezdve igy czimzendő: „A BEVÁNDORLÓ", 322 East 72 street, NEW YORK.


APPALACHIA, VIRGINIA
**First National Bank**
ELSŐ NEMZETI BANK
Tőke és felesleg 50.000.00 dolláron felül. Három százalékot fizet évente januárius és julius elsején. Bármily összeggel számlát nyithat s minden letétet bármely pillanatban visszafizetünk. Ez a bank nagy testületek tulajdona, amelyek Wise Countyban vannak üzemben és milliónyi dollárokat képviselnek. A deponált pénze tehát teljesen biztos és bármikor visszavonható. Miután bankunk NEMZETI BANK, az Egyesült Államok kormányának felügyelete alatt áll.
E. J. Prescott, elnök, H. F. Whitehead, alelnök, G. Jenkins, pénztáros.

:: DETROITI MAGYAR ORVOS ::
**Dr. HERBERT LEO**
volt császári és királyi ezredorvos.
TITKOS BETEGSÉGEK SZAKORVOSA
2225 JEFFERSON AVE., WEST :::::: DETROIT, MICH

**Dr. Farkas D. János,**
315 Market St., McKeesport, Pa.
Magyarországi és amerikai egyetemet végzett orvos, elvállal mindennemü betegségek gyógyitását.
IRODAI ÓRÁK:
Délelőtt 9 órától 11-ig.
Délután 1 órától 3-ig.
Este 7 órától 9 óráig.
TELEFON: P. & A. 800.

FÉRFIRUHA MÉRTÉK UTÁN!
**KELEMEN IGNÁCZ,**
URI SZABÓ
128--8-ik utcza, New York
Készit igen elegáns férfiruhákat megrendelésre, mérték után. Nem érdemes az amerikai gyárak kész ruháit viselni, ha nálam mérsékelt áron, felelősség mellett szerezhet kitünő szabásu ruhákat. Készletben tartom a legdivatosabb szövetmintákat.
A MEGRENDELT RUHÁKAT CSAKNEM KIZÁRÓLAGOSAN SAJÁTKEZŰLEG KÉSZITEM S IGY T. RENDELŐIM MEGELÉGEDÉSE BIZTOSITVA VAN.

HAJOJEGYET VEGYE MEG
**KISS EMIL**
BANKÁRNÁL
104 SECOND AVE. NEW YORK

**DR. KIRÁLY BÉLA**
KERESZTÉNY GYÓGYINTÉZETE
**123–5 Street, McKeesport Pa.**
Gyógykezelek a saját intézetemben mindennemü betegséget, ugy nőknél mint férfiaknál kés, fájdalom és elaltatás nélkül.
Haskéregsérülést, rákot, jótállás mellett, operáczió nélkül végbélbajokat. Férfiaknál és nőknél 8—10 nap alatt folyásokat és sebeket, amelyek más orvosok kezelése alatt hónapokat vesznek igénybe.
LEVÉLBELI MEGKERESÉSEKBEN EMLITSÉK A „BEVÁNDORLÓ"-T.
Minden bizalmas levélre bizalmasan válaszolok.


# A NAGYVILÁGBÓL.

**Tudományos ásatások Samos szigetén.** Dr. Wiegand archeologus a berlini muzeum nevében szerződést kötött Samos herczegével, hogy Samos szigetén kizárólagosan ásatásokat eszközöltethesesn őskori ritkaságok után 1920-ig.

**Görög forradalmárok harcza.** Görögországban a hadsereg lázadó része nyilt összetüzésbe keveredett a kormánynyal. A kormányhü tengerészetet kirendelték, hogy megvédje Athent az esetlges támadások eleln. A Salamisból vezető utat is elzárták, mert Typaldos lázadó hadnagy 800 emberével elfoglalta a Salamis szigetén levő fegyvertárt.

A lázadók később nagy vereséget szenvedtek. Elkeseredett csata tört ki Salamisnál s miután a nagy hadihajók hüek maradtak a kormányhoz, ezek is segitettek a támadásban s Typaldos seregét csakhamar szétkergették.

A mezei tüzérség a Scaramanga környékén levő magaslatokról kezdett tüzelni a lázadókra. Ez utóbbiak visszatüzeltek, mire a nagy hadihajók is beavatkoztak.

A kormány emberei kevés veszteséget szenvedtek. A lázadók veszteségét még nem tudják. Egyik hajójuk a porosi kikötőbe menekült, de itt olyan ellenséges fogadtatásra talált, hogy kénytelen volt innét kivitorlázni a nyilt tengerre.

**Hajóverseny a vám miatt.** A franczia La Tuoraine nevü hajó a mult hét végén minden erejét összeszedve óriási sebességgel rohant a tengeren, hogy beérhessen a new yorki kikötőbe vasárnap előtt, amikor az uj felemelt vámszerződés Francziaországgal életbelépett. A verseny sikerült, s a hajó ezáltal 100.000 dollár vámot takaritott meg küldőinek.

**Duhajkodás az osztrák képviselőházban.** Az osztrák képviselőház minden erőlködés daczára sem képes tevékenységet kifejteni. A képviselőház évek óta oly botrányos jelenetek szinhelyévé változott, milyeneket rendes utszéli csárdában sem türnének meg; a botrányesinálás egész rendszerré fejlődött.

As őszi ülésszak most pénteken kezdődött volna meg, de már az első ülést sem lehetett megtartani a csehek duhajkodása miatt. A csehek különösen Pattai házelnök, keresztény-szoczialista vezér ellen akarták dühüket kifejezni, mert ez résztvett a német pártvezérek egy gyülésén.

Alig olvasták fel a napirendet, a zaj, dörömbölés máris megkezdődött. Az elnök minden szavát a radikális csehek fülsiketitő üvöltéssel fogadták. Szavazás, vagy határozathozatalról szó sem lehetett.

Irányadó körökben az a nézet van elterjedve, hogy a kormány kénytelen lesz a képviselőházat ismét elnapoltatni.

**Lopás a trieszti erődben.** A trieszti erőd parancsnoksága jelenti, hogy az erődből ismeretlen tettesek megfoghatatlan módon nagymennyiségü lőszerkészletet elloptak. A tetteseknek eddig semmi nyomuk sincsen.

**Franczia barátok letelepedése Budapesten.** A francziaországi Chartreuse-ből származó karthausi barátok, akik az 1903-iki egyesületi törvények értelmében kénytelenek voltak Francziaországot elhagyni, Budapest közelében kolostort vásároltak letelepedésre.

**Francziaország népfelelepedése.** A franczia országos statisztikai hivatal jelentése szerint az év első hat hónapjában a halálesetek száma 28.205-tel mulja felül a születések számát. A mult évben 10.508-czal több volt a halálozások, mint a születések száma. Az uj házaságok száma ez évben 6201-gyel csökkent az előbbi évhez képest. Ezek az adatok nagyon sötét képet nyujtanak a franczia nemzet jövőjére nézve.

**Méreggel dolgozó suffragista.** Egy idősebb nő sétált a minap egy londoni szavazóhelyiségbe, hol éppen szavazás folyt egy képviselőházi kerület betöltésére. Mielőtt megakadályozhatták volna, egy üveg választóvizet üritett a szavazólapokat tartalmazó dobozba. A folyadék több száz szavazólapot teljesen olvashatatlanná tett, s sétröcsecsenő cseppjei annyira megsértették az egyik tisztviselő szemét, hogy kórházba kellett szállitani. A nőt, akinek neve Mrs. Chaplin, s tevékenységéről hires suffragista, letartóztatták.

**Amerikai kórház Párizsban.** Hosszas agitáczió után Párizsban elkészült és megnyilt az uj amerikai kórház, nagyobbrészt Vanderbilt, Morgan, s Miss Helen Gould adományaiból. A kórház gyönyörü helyen fekszik, s tágas kerttel van övezve. Egyelőre huszonöt ágyra van berendezve.

**Az osztrák nyelvtörvény.** Az osztrák-német pártok erélyesen követelik a szentesitésre váró német nyelvtörvény mielőbbi szentesitését. A cseh miniszter a szentesités következtében valószinüleg le fog állásáról mondani.

Az osztrák irányadó körök az olasz és orosz uralkodók találkozását a hármas szövetség szabályai megszegésének tekintik az olasz részről s azt hiszik, hogy ez a hármasszövetség felbontására fog vezetni.


**Borbély-iskola**
A NOSSOKOFF-FÉLE legbiztosabban juttat kenyérhez. 6—8 hét alatt kész borbély, fodrász, köröm-, vagy arczápoló lehet bárki.
1405 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

EGYETLEN MAGYAR FÉNYKÉPÉSZ
**DOWNS STUDIO**
9 W. MAIN STREET, UNIONTOWN, Pa.
Magyarok, keressétek fel.

**Duyava Mihály,**
New Salem, Pa.
BANKÁR ÉS HAJÓÜGYNÖK. Kétszáz koronát (40 dollárt) 85 centért hazaküld az ó-hazába.
Szerződéseket kiállit, peres, örökösödési és katonai ügyeket legpontosabban lebonyolit. OKIRATOKAT EGY DOLLÁRÉRT ÁLLIT KI.

**Dr. R. A. GANS, New Salem, Pa.**
Egyedüli magyarul beszélő orvos a vidéken, sok évi kórházi gyakorlattal. Telefon: 310—12.
Magyarok, keressétek fel bizalommal.

**First National Bank,**
NEW SALEN, Pa.
Az egész környéken a legmegbizhatóbb és legrégibb takarékpénztár. Kiadja a pénzt felmondás nélkül.
PONTOS. BIZTOS. LELKIISMERETES.

**MORRIS FORST CO.,**
200 Shmithfield cor. Second Ave., Pittsbnrg, Pa.
Amerika legnagyobb és legrégibb : : : : : **Pálinkaháza.** Áraink legolcsóbbak. Pálinkáink legjobbak.
Győződjön meg, tegyen egy próbarendelést.
Minden 5 dolláros rendelésnél mi fizetjük a szállitási dijat keletre New Yorkig, nyugatra Chicagoig. Chicagon vagy New Yorkon tuli államokba csak 10 dollár és azon felüli rendelésnél fizetjük teheráruként küldve a szállitási költséget.
Tessék minden rendeléshez mellékelni a pénzt. Pénz küldhető postai money order, Express, vagy ajánlott levélben.
ÁRAINK:
Fehér, vagy vörös gabonapálinka .. $1.50, 2.00, 2.50, 3.00, 4.00
Eredeti törköly $2.50, 3.00, 4.00
Eredeti szilvor. $2.50, 3.00, 4.00
Valódi tearum $2.00, 2.50, 3.00, 4.00
Tiszta alkohol. $3.00, 3.50, 4.00
KÉRJEN ÁRJEGYZÉKET. — IRJON MAGYARUL.
Üzletvezető: ANDREJKOVICS BÉLA.
Czim:
Morris Forst Co. 200 Smithfield cor. 2nd Ave., Pittsburg, Pa.

SZABÓ LAJOS postamester
**CHROME, N. J. és VIDÉKE**
EGYEDÜLI MAGYAR KÖZJEGYZŐJE.
HAJÓ- ÉS VASUTI JEGYEK TÖRVÉNYES ÜGYNÖKE.
Pénzszállitás Európa bármely részébe. Az Egyesült Államokban engedélyezett Money Orderen szállitok, hol $10.000 óvadék van letéve. Minden reám bizott törvényes ügyeket a legszakszerübben elvégzek. Tanácsot és utbaigazitást ingyen adok. CZIM:
**LOUIS SZABÓ, Chrome, N. J.**

# Hazai dolgok.

## Pesti strófák.

KORMANYVERSIKE.

— Szavalja: Wekerle Sanyika. —

Hétfő hetibe,
Kedd kedvibe,
Szerda szitájába,
Csütörtök csüribe,
Péntek pitvarába,
Szombat szobájába,
Vasárnap el a sárga fenébe.

POHÁRKÖSZÖNTŐ.

Elvitte a kutya német
Luczernánkat, muharunkat,
Miért is mi Blériotra
Üritjük a poharunkat.
S igy felel ő szivességünkért
Cserébe:
— Szállok elébe.

•

Olvassa a „Vaterland"-ot,
Amely használ kocsishangot,
Olvassa a „Neue Zeit"-ot,
Amely rajtunk foltot ejt ott,
Olvassa a „Reichspost"-ot,
Mely nekünk sok sértést osztott.
Ki ez? ki ez? ki ez? ki ez?
Ez a kérdés általános.
Ferencz Ferdinánd főherczeg,
A magyar trónvárományos.

A HAZA.

— Németül és magyarul. —

Most már értjük,
Franz Ferdinand
Miért használ velünk szemben
Ilyen hangot.
Nem szereti
A magyar hont,
Mig ellenben imádja a
„Vaterlandot".

### Kossuth Lajos new yorki lakásadója Budapesten.

Budapesten. Érdekes látogatói vannak a magyar fővárosnak. **Daniel Edward Seybel** new yorki polgár és felesége érkeztek Európán át vezető automobilkörutjuk alkalmából Budapestre. Mr. Seybelnek és feleségének vendégszerető házában talált otthont Kossuth Lajos, amikor az ötvenes években Amerikában járt és ellátogatott New Yorkba. Kossuth Lajos igen jól érezte magát a kedves new yorki családnál s mint több feljegyzése is tanuskodik róla, mindig szivesen emlékezett vissza new yorki tartózkodása idején volt lakóhelyére. Az amerikai vendégek érkezésükről levélben értesitették Kossuth Ferenczet, aki igen barátságosan fogadta őket.

### Blériot Budapesten.

Budapest. Louis Blériot, a világhirü aviatikus Budapesten van. Az a világszenzáczió, amely e kiváló francia doweri repülése óta a Blériot-névhez fűződik, fokozottan érdekessé tette ennek a nevezetes franciának egyébként is érdekes alakját. Blériot együttesen fogadott néhány ujságirót, akiknek elmondta, hogy a legszebb város Párizson kivül Budapest. Blériot aeroplánja véglegesen Magyarországon marad. Az aeroplánt gróf Károlyi Mihály 25.000 frankért megvette Blériottól. Az aeroplán azonban azonban csak Blériot felszállása után megy át a gróf tulajdonába, mert más gép Blériotnak a bécsi felszállásra nem áll rendelkezésére. A bécsi felszállás után az aeroplánt visszaviszik Budapestre.

### Nem via Budapest!

Budapest. Egy hir nyilalott a hazán át, egy röpke hirben annyi izgalom. Hogy Magyarországnak szerencséje lesz Miklós czárhoz, mikor a taljánok közé utazik. Hogy akkor Budapesten át utazik majd Itáliába. Hát a magyarnak annyi bajagondja között még erről az ünnepi örömről is le kellett mondania. Az atyuska Odessza-Alexandrovo-Posen-Münchent választotta utvonalának, szóval egészen messzire elkerülte a szép magyar fővárost. Már a magyar csak minden jótól elesik...

### Rablógyilkosság Budapesten.

Budapest. Páratlanul borzalmas rablógyilkosság történt Budapesten. Egy ötvenötesztendős embert, Szilasi Adolf ügynököt holtan találták Erzsébet-körut 1. szám alatt levő lakásán. Holtteste az egyik divány alá volt gyömöszölve s a fején, a nyakán, a hátán mindenütt rettenetes sebek. A fiatalemberek társaságát szerette a meggyilkolt, azokét a léha fiatalemberekét, akik előtt nincs semmi utálatos, akik mindenre képesek, ha pénzt kapnak értük. A gyilkosság éjszakáján is egy ilyen fiatalemberrel tért haza Szilasi Adolf. A gyilkos nem ismert irgalmat: vadállatias kegyetlenséggel rohant áldozatára s mig csak egy kis életet gondolt benne, ütötte-verte. Mikor végzett, kirabolta a lakást; elvitte azt a pár száz koronát, ami Szilasinál lehetett, elvitte az óráját meg a láncát és megszökött. Azokat, akik a szerencsétlen Szilasit a lakásán látogatták, majdnem mind ismerik s a vadállatias gyilkost ezek között keresi a rendőrség.

### Megloptak egy halottat.

**Budapest.** Egy orvos özvegye, Barna Jakabné, született Jalner Teréz hetvenéves magánzónő hirtelen rosszul lett az utczán. A leányával ment, aki a matrónát vezette a lakásukra, de még utközben meghalt az uriasszony. A járókelők közül sokan serénykedtek a haldokló körül s e közben valaki ellopta ezer koronát tartalmazó táskáját. A rendőrség nyomozza a gonosztevőt.

### Uj tavasz.

**Arad.** A tavaszias, meleg időjárás következtében Aradmegye több községében **a gyümölcsfák ujból virágzanak.**

### Tömeges öngyilkosságok Fehérmegyében.

**Bakonypárkány.** Az utóbbi időben Fehérmegyében különösen a gazdák körében mind sürübben fordulnak elő öngyilkosságok. **Bakonypárkány** községben **Ress** József 55 éves földmives az erdőben felakasztotta magát és meghalt. **Csákvárott** ketten, **Sötét** József 57 éves földmives és **Kunze** Károly 26 éves gazdálkodó követtek el öngyilkosságot. Mindkettő felakasztotta magát. **Bicskén** egy budapesti kereskedősegéd, **Baumgarten** Mihály nagybátyjának szőlőjében agyonlőtte magát.

### Hevesmegyei hirek.

**Eger.** A vármegye közigazgatási bizottságának ülésén jelentették, hogy a **pétervásári járásban** uralkodó **vörheny feltartózhatlanul terjed. A hastifusz Atány községben öltött nagyobb mérvet.** A vetéssel siető gazdák a kedvező időjárás folytán már szép buzavetésekkel diesekedhetnek s a szántás még a kötött talajokon is nagyon jó, a tengeri és burgonya elég bő hozamot adott. A **vámosgyörki** vasuti állomást kibővitik.

### Egy orvos diszpolgársága.

**Hódmezővásárhely.** Dr. Imre József volt hódmezővásárhelyi kórházi szemorvost, akit kolozsvári tudományegyetemi tanárrá neveztek ki, Hódmezővásárhely törvényhatósága megválasztotta a város diszpolgárának.

### Agyonlőtték a csendőrök.

**Kaposvár.** A somogyszentmiklósi csendőrség házkutatást tartott **Nemespátron** községben Dakszner Józsefnénél, ki lopással volt vádolva. Midőn a csendőrök a kertben az egyik szénaboglyát kutatták át, abból hirtelen két ember ugrott ki, kik a csendőrökre lőttek, majd futásnak eredtek és közben ismét visszalőttek. A csendőrök az egyiket agyonlőtték, mig a másikat sulyos sérülésével a szigetvári kórházba szállitották.

### 3375.

**Nagybecskerek.** Torontálmegye legutóbbi közgyülésén az alispáni jelentésből kitünt, hogy **január** hónaptól **augusztusig** egyedül Torontálmegyéből **háromezerháromszázhetvenöten** vándoroltak ki Amerikába. Torontálban, ahol olyan zsiros a föld, a kivándorlás emelkedőben van. s az alispán ur nem füzte ehhez a véresen szomoru jelentéshez, hogy a kivándorlásnak **a hitbizományi föld lekötöttsége az egyetlen oka!**

### Mojszi kötelet kap.

**Nagybecskerek.** A nagybecskereki esküdtbiróság kétnapi tárgyalás után itélkezett a tógyeri gyilkosság ügyében. Uto Mojszi ottani lakos annak idején meggyilkolta a tógyeri szerb papot és egy másik embert, amiért most az esküdtbiróság őt **halálra itélte.** A nagybecskereki esküdtszék ez alkalommal hozott első izben halálos itéletet.

### Letartóztatott kivándorlási ügynök.

**Nagymihály.** A mult héten letartóztatták ifj. Muzsa János **tarnai** lakost, aki engedély nélkül napról-napra szállitotta Lupkón át a kivándorlókat egy sanoki ügynöknek. Muzsa János 18 éves és három hónap óta 2000 koronát szerzett foglalkozásából. A pénzt megtalálták nála a detektivek és azt birói letétbe helyezték. Muzsa ellen a büntető eljárást megindították.

### Leégett dohánypajták.

**Nyirbogdán.** Minap egy dohánypajta kigyuladt és a tüz oly gyorsan terjedt, hogy csakhamar két másik dohánypajta és három gazdasági épület lángokban állt. A tüzet az egész falu lakossága igyekezett oltani. A kár meghaladja a 30.000 koronát. A tüzet gyufával játszó gyermekek okozták.

### Szabolcsi hir.

**Nyiregyháza. Szabolcs** vármegye törvényhatóságának közgyülésén Kállay András bizottsági tag rámutatott a politikai helyzet sivárságára s különösen arra a megokolatlan késedelmeskedésre, a mely a válságnak alkotmányos megoldása körül tapasztalható. Zajos helyeslés között **ostorozta a néppártnak azt a merőben elitélendő magatartását,** amelyet ez a párt a mult napokban tanusitott. Szabolcs vármegyének a mai szomoru viszonyok között helyt kell állania s meg van győződve, **hogy a megye a nemzet Jogainak védelmére minden körülmények között készen áll.** A beszédet óriási lelkesedéssel fogadták.

### Éjjel az országuton.

**Nyiregyháza.** Veszedelmes kalandja volt minap három **hadházi** vásáros kereskedőnek, kik a nyiregyházai vásárról igyekeztek hazafelé. A három kereskedőt éjféltájban a városon kivül egy czigánykaraván megtámadta és ki akarta rabolni. A legválságosabb helyzetben voltak, midőn két czirkáló csendőr érkezett oda, akiket a czigányok szintén megtámadtak. A koromsötétségben a csendőrök hirtelen a földre vetették magukat és vaktában a czigányok közé lőttek. Keserves jajgatás hangzott fel a lövésekre, mire a czigányok szétfutottak. A csendőrök két férfit sebesitettek meg. Az egyik könnyen megsebesült czigányt megvasalták, de mig a csendőrök tizenhét asszonyt és ugyanannyi gyermeket letartóztattak, a megvasalt czigány megszökött. A másik sebesült Lakatos Péter tizenhétéves, kit a csendőrök golyója halálosan talált. A letartóztatott asszonynépet és a sebesülteket négy kocsival szállitották a városba.

### Gyermekgyilkos anyák.

**Porosztó.** Porosztó községben a mult héten emberölés ügyében nyomozott a csendőrség s rövid idő alatt nem egy, hanem két gyermekölést nyomozott ki. Hámárik Anna házasságon kivül született gyermekét születés után közvetlenül megfojtotta s a temető árkában elásta. Pinkószki Jánosné, szül. Ilyivka Anna gyermekét születés után megölte és a csürben elrejtette. Mindkét bünös asszonyt letartóztatták. Az orvosi boncolás megállapitotta, hogy a gyermekek élve jöttek a világra. A bestiális anyák a szobránczi járásbiróság fogházában várják az ügyészség további intézkedését.

### Tüz a templomban.

**Savnik.** Savnikon (Szepesmegye) kigyuladt a templom egy mellékoltára mellett álló szobortartó asztal. Néhány percz mulva már az oltárt és a szószéket nyaldosták a lángok, ugy hogy komolyan attól lehetett tartani, hogy az egész templom a tüz martaléka lesz. A legválságosabb pillanatban rohantak be: az egyik káplán, a kántortanitó és a plébánia gazdasszonya, akik eloltották a tüzet. A gazdasszony és a harangozó karjukon sulyos égési sebeket szenvedtek. Hogy a tüz miképpen támadt, nem tudják.

### Felfüggesztett közigazgatási tisztviselők.

**Sátoraljaujhely.** Zemplén vármegye közigazgatási bizottsága tárgyalt Valkovszky pénztárnok sikkasztásáról. Az alispán a pénztárban az eddigi megállapitás szerint 21.932 korona hiányt fedezett fel. Felfüggesztették Arnóthfalvi ellenőrt is, s hiányos ellenőrzés miatt fegyelmi eljárást inditott Kiss Ödön h.-polgármester Szőllősy Sándor számvevő, dr. Reichard Soma t. ügyész és Gáthy Géza közigazgatási gyakornok ellen.

### Soproni, illetve labancz-hirek.

**Sopron.** Sopron vármegye közgyülésének gyalázatos politizálásával a politikai rovatban foglalkozunk. Amint olvassuk, a szégyenletes labanczkodás helyett, jobb lenne ha a vármegye tányérnyaló urai, a nép bajával törődnének, mert abban a megyében botrányos nagy a pótadó. Többek között az 1908. évben **Lánzsérujfalu** községben 180 százalék, **Lánzsérott** 132 százalék, **Sopronhársfalván** 124 százalék, **Borbolyán** 123 százalék, **Sopronszentmártonban** 114 százalék, **Répczefőn** 102 százalék, **Hasfalván** pedig 101 százalék volt a községi pótadó. Ezeken tul van még három olyan község, ahol a pótadó meghaladja a 90 százalékot, 66 községben pedig az 50 százalékot, 10 százalékon alól **csak hat község** marad, pótadó nélküli pedig 9 van. Ez a statisztika jellemzi legjobban, hogy a Bécs felé farkcsóválóknál milyen hekuba: a nép. Persze a kivándorlás, az virul és akár csak a pótadó: szaporul!

### Eltünt magánzó.

**Székesfehérvár.** A napokban eltünt egy ottani gazdag magánzó, a nyolczvan esztendős **Weisz** Adolf. Budapestre utazott már hetekkel azelőtt és háromezerötszáz korona készpénzt, egy ötezerhatszáz korona értékü bankbetéti könyvet és tizennégy darab jelzálogbank-részvényt vitt magával. A rendőrség mindenfelé keresi az eltünt öreg urat.

### Jásznagykunszolnokmegyei hirek.

**Szolnok.** A vármegye közgyülésén előadott alispáni jelentés szerint **a kivándorlás már Szolnok vármegyéből is megkezdődött.** A lefolyt évnegyedben Amerikába szóló utlevelet **már hetvennyolczat adott ki** az alispán. A kivándorlás okait **nem helyi** specziális viszonyokban, **hanem az általános mostoha gazdasági és kereseti viszonyokban jelölhetni meg.** A szegény munkásnép érdekében intézkedés történt, hogy a közel jövőben tervezett közmunkák: ut-, és gátépitések lehetőleg még az ősz folyamán s mindenesetre a tél végén megkezdessenek. A jószágok átteleltetése a szük takarmánytermés miatt, **nagy gondot fog okozni a gazdáknak. A jószágállomány száma ebben az évben is nagy mérvben fog csökkenni.** Meglepetést kelt az alispánnak az a jelentése, hogy Szolnok vármegyében is több **község határa van sáska által megfertőzve: Nagygyürü, Törökszentmiklós, Fegyvernek, Szajól, Tiszaroff, Tiszasüly, Kenderes, Abádszalók, Tiszaderzs, Kunszentmárton, Csépa, Kunhegyes, Szolnok, Jászapáti, Dévaványa** határa Az alispán 1910. évre is **egy** százalékban kéri a megyei pótadót megállapitani. Ebből az alispáni jelentésből szomoruan láthatja minden jó magyar ember, **hogy az ország egyik tiszta magyar és eddig gazdagságban is elölálló vármegyéjének népe is pusztul, kivándorol, anyagilag is évről-évre gyengül. Szegényedik. Az idén a kisgazdáknak még vetőmagja sincs. Erre nincs pénünk. Osztrák nagyhatalmi hóbortja igy teszik tönkre azt az országot!**

### Ez már érv!

**Tarczal.** Tarczalon egy kicsit elromlottak az ugyenevezett közbiztonsági állapotok. Tarczal erre a belügyminisztériumtól csendőröket kért. A csendőrörs késett,


**Aki a demokrata jelöltekre szavaz és ezt a szavazást minden magyar származásu polgárnak ajánljuk, a csillag alatti körbe illesszen egy keresztet az alábbi minta szerint.**

DEMOCRATIC PARTY.

For Mayor,
WILLIAM J. GAYNOR.

For Comptroller,
ROBERT E. MOORE.

For President of the Board of Aldermen,
JOHN F. GALVIN.

For Justice of the Supreme Court for the First Judicial District,
CHARLES H. TRUAX.

JOHN J. DELANY.

FRANCIS K. PENDLETON.

For Justice of the City Court,
GEORGE F. ROESCH.

For Sheriff,
CHRISTOPHER D. SULLIVAN.

For County Clerk,
JAMES J. HAGAN.

For District Attorney,
GEORGE GORDON BATTLE.

For Register,
JOHN L. GOLDWATER.

For President of the Borough of Manhattan,
JOSEPH HAAG.

For Coroner for the Borough of Manhattan,
JULIUS HARBURGER.

GEORGE F. SHRADY.

PETER P. ACRITELLI.

EDWARD T. McCRYSTAL.

For Justice of the Municipal Court of The City of New York, First District, Borough of Manhattan,

**For justices of the Municipal Court second district**
**BENJAMIN HOFFMAN**
**LEONARD A. SNITKIN**

**Nők és férfiak!**

Nekünk van a legnagyobb orvosi gyakorlatunk a magyarok között az Egyesült Államokban és Kanadában.

Sok év óta férfi és női betegségek gyógyitásának szenteltük magunkat.

Kik alapos, lelkiismeretes gyógyulást keresnek szakkavatott, tapasztalt európai orvosoknál, — kik alaposan vizsgálnak, kezelnek szív-, tüdő-, ideg-, máj-, gyomor-, vese-, hólyag-, bőr-, száj-, szem-, fül-, orrbetegségeket, nemi gyengeséget, aranyér-, köszvénybántalmat, vérmérgezést, bágyadtságot, hugycső-, bélféreg és bármily titkos betegséget, — azok bizalommal forduljanak hozzánk.

Mi rövid idő alatt kezelünk mindennemü titkos, belső és külső bajokat, daganatokat (mirigy-, torokdaganat), vérbajokat, elgyengült férfierőt, impotenciát, ifjukori bünök s kihágások következményeit és mindennemü nemi betegséget.

Jelszavunk: a beteg alapos és lelkiismeretes kezelése, annak megelégedésére.

Ha a bajt gyógyithatatlannak találjuk, azt kezelésre nem vállaljuk el és őszintén megmondjuk.

Gyógykezelésünk teljesen fájdalom nélküli és nem akadályoz senkit munkájában; ezreket gyógyitunk évente.

Tanácsért forduljon hozzánk; ez semmibe sem kerül; ha baja van, jöjjön azonnal, ne halassza holnapra. Ha személyesen nem jöhet, irjon.

Fel vagyunk szerelve legujabb villanyozó készülékkel, Röntgen-sugaras gépezettel (mely a test keresztülvilágitását teszi lehetővé) és a jelenkori orvosi tudomány minden legtökéletesebb eszközeivel.

Vizeletelemzést elvállalunk; mérgeket gyógyszereinkben nem alkalmazunk.

Mi New York államban törvényileg be vagyunk jegyezve.

**Dr. Landes,**
**Dr. Rankin,**
**Dr. Roger,**
**Dr. Shattuck,**
orvosok a

**Bécsi Orvosok Intézetében.**

140 E. 22 STREET, NEW YORK CITY.
3-ik és Lexington Ave. között.
RENDELES: Reggel 9-től este 8-ig
VASARNAP: Reggel 9-től d. u. 4-ig.



**S. G. ROVNIANEK & CO.,**

Amerikában a legnagyobb üzlet honi- és importált italok nagyban való elárusitására.

Minden egyes megrendelésnél, ha a megrendelt italok ára legalább 10 dollárt tesz ki, a szállitási költséget mi fizetjük.

PÁLINKÁK GALLONOKRA.

| | | | |
|---|---|---|---|
| Jó fehér pálinka ..... | $2.00, | 2.50, | 3.00 |
| Jó vörös pálinka ..... | $2.00, | 2.50, | 3.00 |
| Legjobb gabonapálinka | $2.00, | 2.50, | 3.00 |
| Jamaikai rum ..... | $2.00, | 2.50, | 3.00 |
| Köménymagos ..... | $1.50, | 2.00, | 2.50 |
| Ánizs ..... | $1.50, | 2.00, | 2.50 |
| Tiszta spiritusz ..... | $2.50, | 3.00, | 3.50 |

AMERIKAI BORÓK GALLONJA.

| | |
|---|---|
| Ohioi vörös ..... | $1.00 |
| Ohioi fehér édes ..... | $1.25 |
| Kaliforniai régi, savanyu ..... | $1.50 |
| Kaliforniai muskatályos ..... | $1.50 |
| Kaliforniai tokaji ..... | $1.75 |
| Kaliforniai 5 éves Port bor ..... | $2.00 |
| Kaliforniai Sherry bor ..... | $2.00 |
| Kaliforniai burgundi vörös ..... | $1.50 |

Az italokért járó pénz postautalványnyal vagy regisztrált levélben mindig előre küldendő.

AKI CSAK MEGKÓSTOLTA A MI TISZTA BORAINKAT ÉS PÁLINKAINKAT, AZ SOHASEM BÁNTA MEG ÉS MINDIG LEGJOBBAN ÉS PONTOSAN KI VOLT SZOLGÁLVA.

Tegyen egy próbarendelést és nem fogja megbánni soha. A leveleket igy czimezze:

**S. G. ROVNIANEK & CO.,**
**318 THIRD AVE PITTSBURG PA.**



$25,000.00 ÁLLAMI BIZTOSITÉK.

**Joseph Major Myers**

pénzküldő irodái.
Főüzlet: PHILLIPSBURG, N. J.
Fióküzlet: ALPHA, N. J.

Az összes hajóvonalak törvényes képviselője. Pénzküldés az ó-hazába; a legbiztosabban és legolcsóbban szállitok. Mindenféle hazai peres ügyeket, valamint konzuli hitelesitéseket elvégzek. Egyedüli közjegyző Phillipsburg és környékén. Honfitársaim minden ügyben ingyenes felvilágositást kapnak.



**KLEIN JAKAB**

Legrégibb és legmegbizhatóbb magyar bankár, közjegyző és hajójegyügynök. bankár, pénzküldő és hajójegyelárusító Amerikában. A PENNSYLVANIA VASUT FŐÜGYNÖKE. Egyedüli tulajdonosa a Magyar Amerikai Hiteltársaságnak. Alaptőke és fölösleg $175.000. Fióküzletek: HOMESTEAD, Pa., DUQUESNE, Pa. Magyar jogügyeket pontosan és lelkiismeretesen lebonyolit. Forduljanak hozzá bizalommal. Czime:

**Jacob Klein, banker,**
1340 PENN AVE., PITTSBURG, Pa.
207 SIXTH AVE., HOMESTEAD, Pa.
16 N. DUQUESNE Ave., DUQUESNE, Pa.



**SZABADALMAKAT**

kieszközöl bel- és külföldön s azok eladását és értékesitését közvetiti

**HERZOG ZSIGMOND**

az Egyesült Államok szabadalmi hivatalában bejegyzett szabadalmi ügyvivő és a budapesti kir. müegyetemen végzett okleveles mérnök. 116 NASSAU STREET, NEW YORK. Este és vasárnap 955 Second Ave.

a közbiztonság nem javult. Tarczal ujra kérte a csendőrörsöt. Hanem megint elmult egy csekélyke idő, s miközben a csendőrös még mindig nem szerveződött meg Tarczalon, Tarczal ujra megismételte a kérelmét, már csak azért is, mert az a bizonyos közbiztonsági állapot semmi kedvet sem mutatott a javulásra. Annyira nem, hogy például egy szép napon még azt a szegény, derék jó embert is, aki maga ugy látszik, gyönge volt a közbiztonság megreformálására, egyszerüen eltették láb alól, röviden — **meggyilkolták.** Ezzel az argumentummal felfegyverkezve fordult most már Tarczal a belügyminisztériumhoz a csendőrörs felállításáért, s Zemplén vármegye közigazgatási bizottsági ülésén **melegen** pártolták Tarczal kérelmét. Valóban, nincs annyi melegség, a mit meg nem érdemelne a tarczali kérelem. A legtöbb pártoló melegséget azonban ehhez a kérvényhez mégis egy megölt rendőrnek a kihült teste szolgáltatta.

**Tüz a bányatelepen.**

**Tótosbánya.** A máramarosmegyei Tótosbányán, ahol arany, ezüst és réz után kutatnak, nagy tüzvész pusztitott a minap. Éjnek idején kigyuladt az uj zuzda, amely nemrégen épült s fölszereléseivel egy millió koronába került. A hatalmas zuzda s a bánya egész telepe teljesen leégett. Mentésre gondolni sem lehetett. A tüz valószinüleg gyujtogatásból keletkezett. A tótosbányai és környékbeli nép igy inség és nyomor előtt áll.

**Egy főhadnagy szerelmi drámája.**

**Ujvidék.** Vajda Gyula 6-ik gyalogezredbeli főhadnagy a lakásán agyonlőtte a kedvesét, aki nyomban meghalt. Ezután főbelőtte magát, de nem halt meg. Halálos sebével szállitották a helyőrségi kórházba. Tettét szerelmi bánatában követtel el. Leveleket hagyott hátra, amelyekben meghatottan bucsut vesz és kéri, hogy Fabriczy Julia nevü kedvesével együt egy sirba temessék. Az őrizetére bizott hivatalos pénzt az asztalon hagyta.

**GYÁSZROVAT.**

**Seyfried** József, nyugalmazott királyi itélőtáblai elnök, **Budapesten** elhunyt. — Özvegy **Kunai Kovács** Zsigmondné, született Szigeti Warga Mária, elhunyt **Nagykőrösön.** — **Srefvizer** Lajosné, született Rakovszky Ilona, **Budapesten** elhunyt. — **Dorzsák** Endre, **szekszárdi** református lelkész elhunyt. — Dr. **Schiller** József, **cséffai** járási orvos, a gróf Tisza-család háziorvosa, meghalt. — **Dömötör Kálmán,** volt 48-as honvédtüzérfőhadnagy, nyugalmazott herczegprimási főmérnök, nyolczvanegyéves korában meghalt **Pozsonyban.** — **Margaerethen** Izrael, nyugalmazott izraelita elemi iskolai igazgató-tanító Ungvárott meghalt.

## Egyveleg.

**Teck herczeg — a Rhédey-család; az Árpádok és egy sváb paraszt. — Muffolás pereputtyostul. — Lojális tanács egy bécsi szoborra. — Ausztria, Bécs, császárjubileum. — Egy okos nőcske, száz ripacs helyett!**

Olvassuk, hogy Londonban **Teck** herczeg elfogadta a magyar egyesület diszelnökségét. A herczeg tudvalevőleg apai oldalról a magyar Rhédey grófi család leszármazottja. Nagyapja ugyanis **Sándor** württembergi herczeg volt, aki 1835-ben morganatikus házasságot kötött **Rhédey** Claudina grófnővel.

Teck herczeg bizonyára meg tudja válogatni, hogy miben érezzen személyére és nevére háramló megtiszteltetést és miben nem. Ő tehát, aki szerencsés Anglia királyi urának, India császárának családjához számitani; Ő, aki, élén a leghatalmasabb angol arisztokrácziának, több, mint akárhány koronázott király, vagy császár; Ő, ez a Teck herczeg: büszkén vallja meg, hogy ereiben szittya vér is csörgedez és büszkén ismeri el rokonságát.

Azt mondja a londoni magyarságnak: „él bennem annyira a magyar vér, hogy védnökötök lehessek" és azt gondolja magában: „emeli nevem fényét ennek a dicső és ezeréves multu nemzetnek a rokonsága".

Igy a hires és magas Teck herczeg. Pedig ő **csak** a Rhédey grófi-családdal kapcsolódott lazán Hungáriához. Hátha még a honalapitó Árpád királyi vér melegségét érezné ereiben! Azét az Árpádét, aki előtt a Turul népeket igázó szárnyai suhogtak.

Erre ez a Teck herczeg bizonyára még büszkébb lenne és nevének ezt a tradicióját — látható, hogy — méltó kegyelettel őrizné meg.

Csakhogy ez nem a magas Teck herczegnek adódott meg. Az élet ostoba helyzeteket teremt, triviális és gyakran hadat üzen a logika törvényeinek. A sorsnak ugy tetszett, hogy a nagy és dicső Árpád nemzetség félrehulló vérét, érdemtelenre pazarolja. A sorsnak ugy tetszett, hogy a dali, hős és királyilag királyi szittya dinasztia vérének gyémántcseppjei, idővel egy hülye, bárgyu sváb paraszt fattyaiba származzanak át. A sorsnak ugy tetszett, hogy a nemzetet, a mely időtlen időkig áldja honalapitójának szentelt emlékét, ugyannak a nemzeti szentnek a vérével átkozza meg, annak a vérnek révén, hajtsa átkozott, gyülölt és gyalázatos kötelékekbe. Az ostoba, a triviális, a következetlen sorsnak ugy tetszett, hogy a kegyeletet, amit mások, dicsőek, nagyok és arra méltók, hiven őriztek volna meg: odadobja egy utszéli rongy ölébe, aki abból millió könynek, sóhajnak, egy dicső nemzet balsorsának ostorát fonhassa.

Ah, az ostoba, a triviális sors, szentiványéji tréfát üzött! Kövessük impozáns eselszövényeit. Menjünk vissza csekély ezer évvel. Nézzük azt a széditő történelmi óriást. Nézzük a honalapitó Árpádot. Nézzük amint: a porbaomlott Európa homlokán tomboltanak! Nézzük ezt az eszményileg királyi alakot, aki ezeréves, büszke tölgyeket ültet. Éljük vissza magunkat a királyi korszellem eruptikus bálványozásába. **És gondoljuk el, hogy** azalatt, valahol, a sváb földeken, egy félállat; a tipikus hülye sváb-paraszt, valamely csöpögő zsiros prototipusa trágyát villáz, talán földet zabál. **Eticho paraszt, ez volt a Habsburgok őse!** — mit csinált ez az iromba sváb azalatt, amig Árpád fejedelem ezeréves államot alkotott dicső hadi diadalainak trofeái fölött?... Hogy élte sivár, állati, vad életét? Melyik dölyfös kelta, dák vagy isten tudja, milyen törzsfő korbácsolta girhes hátát? Az ürben ez a **semmi,** hol bizonytalankodott?...

És itt kezdődik a triviális sors szentiványéji tréfája! Figyeljetek csak! — Eticho paraszt hig, kocsonyás velejéből, a népek bőrére kaczagó Sors, habsburgi Rudolfokat nemzett. Generácziókat szült, melyeknek abnormis lágy koponyáiba annyi féktelen nagyravágyást tömitett, a mennyiről a felséges Árpád-dinasztia még csak álmodni sem tudott. És bukott, hempergett velük föl, föl az őrület lejtőjén! Minek az erejével? Óh, a sors, itt is vakmerően szórakozott. Hát például az Árpád vérének trónillető erejével! Valóban, Eticho, sváb parasztot, beoltották e nemes vérrel! Igy hempergett felfelé a kedélyes sors a Habsburgokkal és viharosan kaczagott, de ezt, tulzugta a gyalázatba tréfált népek keserves bőgése. Ilyen tréfás, ilyen nyomorult, ilyen döbbentően buta a sors játéka.

De még ez sem volt elég. Az Eticho fattyai felfujták magukat, mint a béka, amely ökörnek képzeli magát. Óh, isteni együgyüség! — ezek a bolondjába cseperedett figurák, **lenézték** a dicst, amely fényével, — évszázados fényével! — besugározta trágyás, zsiros gunyáikat.

És azalatt, amig egy dicső és magas angol királyi herczeg büszkén vallja meg egy egyszerü magyar gróf rokonságát; megtörténik, hogy, Eticho paraszt **niemand** utódai „sikk"-nek tartják, hogy rugjanak egyet amaz emlékeken, amelyekből fény sugárzik reájuk, olyan fényözön, hogy vakitó sugaraiban **karddá** délezegedik ősapjuk, a jámbor és buta Eticho paraszt **lóvakaró keféje!**

Éljen Teck herczeg!

* * *

A „Nase Jedinstvo" czimü horvát ujság arról értesül, hogy nemsokára Ferencz Ferdinánd trónörökös és több főherczeg Dalmácziába érkezik. Az uralkodó-család tagjai sorra akarják látogatni Dalmáczia városait, majd Boszniában és Herczegovinában tesznek körutazást.

* * *

Mire jó ez a nagy „muffolás"? Mi a fenének keczmeredik fel ő fensége mindjárt az egész pereputytyal, hiszen annyian vannak, hogy azokat a szegény, szilván tengődő bosnyákokat egyszeribe felhabzsalják? — Egy bizonyos, és ez az, hogy Ferencz Ferdinánd nem azért megy Boszniába, hogy emlékeztesse a bosnyákokat, miszerint **magyar jusson** és a **magyar korona jogainál fogva** jutottak szegények osztrák rabigába. No, de csak jőjjenek még ők jobban be a „mi utczánkba"! Megtanulnak majd egyetmást még ő fenségétől. Ez az ember ugyanis, akármennyire nem született tanitónak, egyre-másra mégis fogja őket tanitani. Ő mindenáron akar **tanitani,** maga is **tanul** tehát. Azért megy most is Boszniába!

* * *

Kinek kellett Magyarországon Bosznia? Senkinek. Mégis leküldtük a magyar bakákat, hogy ha a ráczok megbolondulnának, menjenek érte ezerszám vágóhidra. Na, a magyar bakákkal **egyedül** nem akartak öszsegabalyodni a ráczok, hanem ha az orosz medve is mögéjük állott volna, ugy már igen. Az orosznak pedig nagyon tetszett az egész mulatság, még dudált is hozzá. Erre a kunkorabajuszu német császár elfigyelmeztette az orosz medvét a tánczolóból. — Igy lett Ferencz József Bosznia ura, a magyar erővel, magyar jusson, német segitséggel. Csinálnak tehát e vértelen és kétes győzelem emlékére, a német hü szövetséges tiszteletére **Bécs** valamelyik terén, ötvenhétezer koronáért **szimbolikus szobrot.** Magas obeliszken **Germánia** és **Ausztria** áll egymás mellett s a két alak egy cserlombbal diszitett kardot tart. — Természetesen a magyart eszük ágában sincs ebbe a cserkoszorus, zártkörü társaságba belevonni. Hogy nélküle, **tüled** sült volna el a kis ipar, az nekik hekuba! És ez egyszer **igazuk** van: nem való a magyar **abba** a társaságba! Nem való...

Csupán a stilszerüséghez szolgálnánk egy specziális tanácsesal. Legyen az a dicső emlék **korhü!** Mostanában a német gránátosok olyan fiu-szeretik egymást, hogy csoda... Hiába Eulenburg táti és Kunó, de Moltke lovag divatos emberek és ez most a divat. Menjen hát ott, ama szobron, a dicső német, a dicső osztráknak, ugy, ahogy van, **hátulról** mellbe, **neki!** Kérem, ez nem rossz ötlet, erről lehet „csevegni".

* * *

Császárjubileum vala és Bécs, a császárok Bécse, ünnepet ült. Ez tavaly vala. Természetesen a magyarfaló Lueger polgármester rendezte a czécót, az ő császárának; hiszen 1848-ra, Magyarország leigázására lehetett emlékezni!... Nagy kirváj volt. Hogy a csodába ne, mikor **600.000 koronára** rugott katzenjammer idején a **deficzit.** Ennyivel tartoztak az iparosoknak, a kereskedőknek, akik persze gondolni sem mertek arra a gazságra, hogy a császár köpönyege alatt egyszerüen kirabolják őket. Pedig megesett. Erre Luegeréket legazemberezték. Minekután Luegeréknek, természetesen, volt még képük a biróság előtt kereskedni a becsületükért. Képzelhető, hogy mik történtek ott, ha még egy osztrák biróság is azt mondta azoknak a kereskedőknek, **hogy igazuk van,** s a vizfejü Karcsit benne hagyta a vizben...

Hát miről is van szó? Kisült, hogy a bécsi bürgerek csaltak, sikkasztottak és raboltak azért, hogy a császár észrevegye őket és a derék gutgesinnt sógoroknak érdemrendet bigyggyeszszen a sörduzzasztott poczakjukra. Erről van szó. Ez, egy tengerre való piszokban, biróilag, szent igaznak bizonyult. — Már most mi történjék? A kereskedők, iparosok nem kapják meg a pénzüket, ha kefét esznek is. Ez bizonyos. Az is bizonyos, hogy az osztrák főurak, akiknek a nevével csapták be szegényeket, egy hunczut vasat sem adnak azért, hogy dicső császáruk jubileumi emléke kint legyen a vizből, ebből a piszkos vizből. Ha mindezt összegezzük, mi legyen **a** végeredmény? Igazán furcsa kérdés! Kell még ide végeredmény? Hát egyszerüen meg kell állapitani, **hogy az osztrák császárt, Ausztria fővárosa, Bécs, megünepelte.** Csak ennyit és e néhány röpke szóban **minden benne van!**

* * *

Magyarországon keservesen törik a fejüket, hogy mit csináljanak egy pár száz, állástalan csepürágóval, akik ripacsnak csaptak fel, — óh, nem a Muzsák csábitására! hanem, — mert irtóztak a **munkától** és tetszett nekik a komédiázó naplopás. Van köztük néhány száz nő, akiknek a színészség csak suba, a leggyalázatosabb prostitucziő létjogosultságához. Ezek most patáliáznak és követelik, hogy az állam tartsa el őket is, mint sok más dologtalan herét. Na ja, az állam és a társadalom készséges buzgalommal spekulál rajta, hogy miképpen is tehessen a sok orditónak eleget.

S mig ez történik a fórumon, féktelen vad lármával; félre, szinte rejtett helyen, egy okos, kedves kis nőcske, csendesen és bátran **cselekedni** kezd és egy csapásra megoldja a nagy kérdést. Egy szürke hir igy számol be róla:

Mezey Kálmán szintársulatának volt tagja, Fekete Mariska, egy kedves, ügyes, sőt csinos leány. Nagyobb szerepeket is játszott néha, de a fizetése oly csekély volt, hogy nem tudott belőle megélni. Panaszkodott direktorának, de eredmény nélkül. Amikor a társulat Csabán befejezte a szezont, elment az igazgatóhoz és megmondta: „Kilépek a társulatból, mert ha cselédnek megyek, akkor is többet keresek, mint most." „Csinálj, a mit akarsz!" — válaszolt neki Mezey. És a szinézsnő ezek után kilépett a társulat kötelékéből. Beállott cselédnek. Előbb Guttmann csabai kereskedőnél volt, most Dus posta- és távirdatisztnél szolgál. Minnes. Dolgozik és nem hal éhen.

Szóval hamar cselekedni kell. Seprüt, kapát a ripacsok markába! **ár—**


# AJÁNDÉK ANYÁDNAK

AZ APÁDNAK, A FELESÉGEDNEK, A MENYASSZONYODNAK ÉS TESTVÉREIDNEK!

UJÉVRE ÉS KARÁCSONYRA

KÖZELG AZ AJÁNDÉKOK ÜNNEPE, ÉS ÉPPEN EZÉRT ÖSSZESZEDTÜNK 200 DARAB AJÁNDÉKOT EGY CSOMAGBA.

**200 drb csak 5 dollár**

Előre csak 2 dollárt fizet, a másik hármat csak akkor fizeti, ha megkapta a csomagot és megvan elégedve vele. Ha nem tetszik, küldje vissza és mi rögtön visszaküldjük a pénzét.

**Mi van a csomagban:**

Egy tizévi jótállás melletti tüzarany óra.
Egy tüzarany óraláncz.
Egy gyémántköves gyürü.
Egy női tüzarany nyaklánczmedáliával.
Egy harmonika.
Egy revolver.
Egy tajtékpipa (görbe szárral).
Egy kés, olló, kefe, hajkefe.
Egy borotva, szappan, pamacs.
Egy irógép, 200 betüvel.
Egy bajuszpedrő, bajuszkefe, ujévi kalendárium.
Egy dohánytartó, pénztárcza aprópénznek.
Egy bugyelláris bankótartónak és még sok szép és hasznos ajándék, összesen 200 darab.

HA CSAK EGY IS HIÁNYZIK BELŐLE, UGY NE RÖSTELJE VISSZAKÜLDENI. A PÉNZÉT VISSZAKAPJA.

Jól vigyázzon a czimre:

**CHICAGO NOVELTY CO.**

Unity Bldg., Room 701, Chicago, Ill.

Tegyen ajánlott levélbe 2 dollárt, vagy küldjön egy money ordert és mi rögtön küldjük az árut.



**MONOPOL KAVÉHÁZ**

ROTH PÉTER Mgr.

NEW YORK, 145 MÁSODIK AVE., A KILENCZEDIK UTCZA SARKÁN

Kitünő ételek és italok. Kitünő ételek és italok.

A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE.

MINDEN ESTE ELSŐRANGU ZENEKAR.



**Magyar gyógyintézet Pittsburgban.**

Felhivjuk mindenkinek figyelmét arra, hogy mindenféle titkos és belső baj teljes kigyógyitását elvállaljuk, ugymint: Tüdő, szív, vese, gerincz- és fejfájás, agylágyulás, kopaszság, mérges daganatok, vérzések, fehérfolyás. Mindenféle férfi és női titkos betegségeket a legrövidebb idő alatt kigyógyitunk a legszigorubb titoktartás és jótállás mellett. Sok oly gyógyitás lett már reánk bizva, ahol más orvosok nem segithettek. Gyengitő éjjeli kifolyásokat gyógyitunk rövid idő alatt, ugyszintén elgyengült férfierőt rövid idő alatt kigyógyitunk. Szenvedjen bárki bármily megnevezhető bajban és ha személyesen be nem jöhet, irja le baját lelkiismeretesen és mi azonnal adunk tanácsot.

Irodai órák mindennap reggel 9-től esti 9-ig, vasárnap délután 3-ig. — Szerdán és szombaton reggel 9-től esti 9-ig.

DR. REGAN EUROPA MEDICAL CO.,

720 PENN AVENUE, PITTSBURG, Pa.



Egyedüli magyar :: gyógyszertár :: Fayette megye és :::: vidékén ::::

**R. A. OLESCHAK,**

25 Broadway, Uniontown, Pa.

Magyarok, keressék fel bizalommal.

Mindenféle hazai szerek a legjutányosabb árakban ::: kaphatók :::


**HONFITÁRSAINK FIGYELMÉBE!**

Egy szegény asszonyt, két gyermekével — szeptember elején — rutul elhagyott a férje, 33 évi házas együttlét után, miután elvette tőle 200 dollár megtakaritott pénzét Az apai és hitvesi kötelességéről ily módon bünösen megfeledkező embert **Dobos János**-nak hivják, budapesti illetőségü, 33 éves lakatosmester. Felhivjuk rá minden amerikai magyar figyelmét, kérve, hogy feltalálás esetén, tudassák azt a két gyermekével nyomorgó kétségbeesett asszonynyal, **Dobos Antoniával, New York,** 276 East 10 St. czim alá!

## Olvasóinkhoz.

**DR. VASVÁRY W. JENŐ** ur, lapunk volt segédszerkesztője, **pittsburgi** irodánk élére állott. **FABÓK VINCZE** ur **new brunswicki** irodánkat, **FEHÉR JENŐ** ur **pocahontasi, RÉNYI JENŐ** ur **bridgeporti** és **TÓTH PÁL** ur **passaici** irodánkat vezetik. Mindezek az urak teljhatalmu megbizottaink, akik ugy előfizetési, mint hirdetési dijakat felvehetnek és nyugtázhatnak.

**A Bevándorló kiadóhivatala.**


**LUX GÉZA**

30 BROADWAY, UNIONTOWN, Pa.

Magyar csárda. Izletes ételek és italok kaphatók. A honfitársak igazi magyar czigányzene mellett elmulathatnak.

**Dr. Rosenthal Adolf,**

SEC. NAT. BANK, UNIONTOWN, Pa.

Egyedüli magyar orvos a vidéken. Budapesti és bécsi egyetemeken végezte tanulmányait. Minden betegségnek kezelését elvállalja.

**Dr. P. SCOTT,**

MAGYAR FOGORVOS

Seaton Building, Uniontown, Pa.

RENDEL naponta 9-től 12-ig, délutáni 1 órától 5 óráig.

**Dr. H. F. WONDERS,**

MAGYAR ORVOS

Gyógyit szem-, torok- és gégebajokat.

FIRST NATIONAL BANK ÉPÜLET 405, UNIONTOWN, Pa.

# A CSALÁD TÁMASZA.

— Regény. —

Irta: DAUDET ALFONZ.

(Tizenegyedik folytatás.)

Antonin, noha egy évvel fiatalabb volt Raymondnál, sokkal idősebbnek látszott. Zömök, testes fiu volt: kemény tenyerét darva, kérges bőr boritotta; igazi érezmüves mesterember tipusa volt egész modorában ruházkodásában. Bár mindig igen elegánsan járt, bizonyos társadalmi alárendeltség jellegét viselte magán, melyet fakóvörös, de korántsem velencei aranyvörös árnyalatu göndör haja, szemöldöknélküli szeme és tüzfoltokkal tarkázott arca még kirivóbbá tettek. Ő azonban mindig panasz és harag nélkül türte ezt az alárendeltséget, melyre nem a születése, hanem csupán balsorsa kárhoztatta és annál meghatóbb volt idősebbik testvére iránti hódolatteljes bámulata, akinek első szülöttségi joga a müveltség és előkelő nevelés összes erköles és észfinomitó fölényeit megszerezte. Raymond gyöngéd testvéri szeretettel ragaszkodott az öcséhez; hanem amugy lóhátról beszélt vele és az egész házban mindenki leereszkedő hangon szólt hozzá és bizonyos fölényes modorral bánt vele. Ugy bántak vele, mint valami szegény oktondival, a kiknek puszta megemlitése mosolyt csalt minden ajakra.

— Nem szeretem, hogy Tonin ezekbe a politikai dolgokba keveredik, — szólt Raymond, a kerti pad felé vetve tekintetét.

Izoard megnyugtatta, — Antonin nagyon okos fiu és nem fogja magát veszedelmes dolgokba belelovaltatni; meg aztán most ugyis hosszabb időre külföldre megy.

— Nem aggódom miatta, már akkor Castát jobban féltem.

Az öreg az ablakpárkányra támaszkodva, hangosan gondolkodott.

— Ezek az orosz földijei, akikkel Casta érintkezik, nem is forradalmárok, mint inkább valóságos vadállatok. Jó magam nagy forradalmárokat ismertem; söt még azzal is diesekedhetem, hogy fiatal koromban magam is az voltam, de azért szivünk is volt és nem voltunk vadállatok. Ez a vérszomjas vadállatarczu ember, ez a lapunk, akit Casta egy este bemutatott nekünk, azzal diesekedett előttünk, hogy felgyujtotta valamelyik kis-oroszországi kerületi kormányzó kastélyát és elevenen égette el őt, a feleségét meg a három gyermekét. — Valóságos vadállat. Ha elgondolom, hogy a mi Castánk, akinek oly részvétteljes, oly nemes érzésü szive van, aki soha még egy legyet se tudna megölni, velük szüri össze a levet, nem értem, hogy micsoda összeköttetés lehet közte meg e kannibálok között. Meg aztán a kezemet a tüzbe merném érte tenni, hogy nagyobbrészt mind az orosz rendőrség szolgálatában állanak és vagy besugók meg áruló kémek vagy ágent provokatőrök. A szegény leány nem akar hinni szavaimnak, mig majd egyszer olyan kalandja lesz, pedig ez még a legenyhébb eset, mint amilyet én éltem ott negyvennyolczban a Barbes-klubban. Aznap a mi nagy polgárunk elnökölt, az ülnöki széket pedig Esprit Cornat, Antonin főnöke... De ugy tudom, már gyakran elmeséltem neked ezt az esetet, ugy-e, lányom?

Geneviéve mosolygott.

— Ugy hiszem, hogy igen.

— No, akkor majd a barátnődnek fogom elmondani, — szólt az apja, kit ez egy cseppet se hozott ki sodrából. — Ő jobban használt veheti, mint te.

Geneviéve felkelt, hogy ő is kövesse a kertbe készülő apját; mert az a gondolat, hogy most Raymonddal négyszemközt marad, zavarba hozta; midőn egyszerre a kert hátterében zöldelő bokorsövény mögül a fiatal Mauglas Cavourkalapja és vastag csutakos angol pipája tüntek elő. Határozottan félt ettől az embertől. Ámbár sohse adott magának számot róla, mégis érezte, hogy miatta ólálkodik folyton a ház körül és lépteinek puszta neszére már megijedt. Akkor már egész másfajtáju elfogultság az, mit Raymonddal szemben érez; elhatározta tehát, hogy inkább ő vele marad itten. És mint minden vasárnap, ugy ma is az ablak mellé telepedett a kis mama tanitványával, hogy egész délután szorgalmasan tanuljanak.

— Izoard ur, jöjjön csak hamar és legyen a tanum.

A fiatal Mauglas, kinek felső teste a sövény mögül bukkant elő, gunyos hangon és a bőséges lakomától biborra gyult arczczal, pipájával integetett az öregnek.

— Én az imént Castagnozoff Zsófia kisasszonyt in flagranti, egy kiskoru fiu elesábitásán csiptem rajta. — A tényállás a következő...

Erre aztán elmesélte, hogy az imént vendégeinek egyikét az omnibuszhoz kisérte és a kis mellékösvényen visszafelé ballagva, csókok csattanását hallotta; valóságos csókzáporzuhogást, egy egész csóközön zugása csapta meg a fülét... közelebb került és ime, mit látott az ő legnagyobb meglepetésére. Ezret egy ellen, ha kitalálják...

— Oh, Mauglas ur, — szabadkozott a szegény Zsófia oly komikus, rémült hüledezéssel, hogy Izoard uramnak a kaczagás torkába fojtotta régi meséjét.

— Hát nem látja, hogy csak gunyolódik, kicsikém?... Különben az se volna olyan nagy baj, ha a lányok a fiuk után futnának mai nap, amikor a férfiak már nem törődnek a lányokkal, hanem csak a pénzt hajhászják. Kedves szomszéd uram, beh igaza volt, mikor nekem ma reggel azt mondotta, hogy milyen óriási különbség választja el az egyik generácziót a másiktól; hej, de volt is alkalmam, hogy az imént erről meggyőződjek.

— Simeon személyében, ugyebár? — kérdé Mauglas malicziózus mosolylyal.

Minthogy az öreg meglepetten csodálkozott, hogy szomszédja oly jól van értesülve, Mauglas megmagyarázta a dolgot.

— Hisz elég hangosan beszélgettek a lugasban. Nem kellett hallgatódznom, de azért minden szót meghallottam. Még azt is tudtam, hogy mily járatban volt; eldicsekedett vele az egész omnibusz-kompánia előtt.

— Mindenesetre, kedves szomszéd uram, ma megtanultam legalább azt, hogy a velem egyidős emberek meg a harminez és negyvenévesek közt nem csupán hogy nagy különbség van, hanem valóságos áthidalhatlan örvény választ el egymástól, különösen érzelem dolgában.

Mauglas erre azt felelte:

— Amit ön most mondott, az áll, kedves Izoard bácsi; még pedig ugy nagy, mint kicsiny dolgokban. Ön például nem szivarozik. Az ön idejéből való férfiak nem szivaroztak. Már én, la, nézze meg a pipámat; valóságos lokomotivcső; miglen a fiatal generáczió, Antonin, Raymond generácziója alig szi el egy-egy czigarettát; bort nem iszik; elvből soha nem kaczag, és soha nem énekel mást, csak Wagnert, pedig Wagnert nem könnyü ám énekelni. Hja, kérem, az, aki először használta azt a kifejezést: „az én hajóm utasai", hogy ezzel a kortársait értse, az találta meg a leghelyesebb kifejezést. Azok az emberek, akik egy hajón utaznak, ugyanazon esélyeknek vannak alávetve, ugyanazokon a csapásokon haladnak. Akár az első, akár a harmadik osztály utasai, egy a lobogójuk, egy a kormányzójuk, egy az iránytüjük. Ugyanazokat a könyveket olvassák, a hajókönyvtár könyveit; egy és ugyanaz a zene andalitja el őket. A közös öröm és közös veszély rendkivüli szolidaritást szül. Ha az utasok egyike meg talál halni, minden sziv elszorul, ha nem is ismerték; holott a mögötte érkező vagy előtte tovasikló gőzösről csupán az elmosódott visszhang, a ködben uszó roncsok viziói jutnak el hozzájuk. Masini egy régi románcza jut erre az eszembe, melynek egy buskomor mondatában benne van minden, a mit az imént mondtam.

Most szája szögletéből kivette a pipát és égnek emelve karját, poziczióba vetette magát és érzelgősen turbékolta:

Egy kornak zenéje elsikló hajó,
Oh, oh, oh, oh...

Aztán tisztelettelje sen köszönt és eltünt a galagonyabokrok mögött.

— Furcsa egy teremtés, — mormogta Izoard, midőn a daloló rekedt hangja elhalt.

Antonin, aki eddig egy szót se szólt, hanem a padján, mint egy tüskés sün ugy összegubbaszkodott, most felvetette vállai közé huzott fejét és kijelentette, hogy az ő nézete szerint Mauglas kissé tulságos... ehem... szóval, hogy ugy mondjam, tulságosan izé...

— Ugyanezt akartam én is mondani, — helyeselé Castagnazoff Zsófia.

Ez este, midőn morangesi barátjai, mint rendszerint, a szabadság fája előtt bucsuztak, Raymond és Antoninnak végtelenül jól esett, hogy bizalmas kettesben, egymáshoz simulva sétálhattak az antonyi pályaudvarig, a félreeső, rövidebb mellékutakon, melyeket ők gyermekkoruk óta ismertek. Langy őszi est vonta be az egész végtelen sikságot hullámos ködfátyolával, melyből a magas szalmakazalok fekete, kerek foltokként sötétlettek ki, hasonlóan koubáhkhoz, szentek ódon sirjaihoz, akik estendenként fel-feltámadnak az algeriai sikokon. A messze távolból óriási, vörhenyes páragomolyag bibora látszott. Párisnak lángbaborult lehelete tünt fel a látóhatáron. Oh, minő büszkén sétált Antonin fivére karján. Minő meghatott áhitattal hallgatta bizalmas vallomásait, Geneviéve iránti szerelmének és kölcsönös fogadalmuk történetét.

— Mi szeretjük egymást, de ah, soha ez életben nem leszünk egymásé, — szólt az idősbik testvér, aki mindig szavaló és szinészies pózba vágta magát, még akkor is, ha legőszintébb és legigazabb érzelmeinek adott kifejezést.

— De ugyan miért, édes bátyám?

Antonin hangja reszketett és hangjának remegésébe ugyanannyi fájdalom és szomoruság vegyült, mint öröm; mert lelke mélyén, legeslegmélyén, ott, ahol teljes sötétség van és ahová az ember maga se mer sohse behatolni, a kis mama ragyogó képe tündökölt és habár a bátyját sokkal méltóbbnak tartotta erre a végtelen boldogságra, lehet, hogy tán néha a saját maga részére is sóvárogva álmodozta e ragyogó eszményképet...

— Miért ne vennéd őt el, mihelyt csak lehet?

— Ezt sohase tehetem; tudod te azt jól, én a család támasza vagyok. Nehéz áldozat, de már erre régóta el vagyok készülve.

Legőszintébb meggyőződés hangján beszélt; oly szent meggyőződéssel, hogy könyek peregtek végig arczán arra a gondolatra, hogy a családjáért mi mindent kell áldozatul hoznia. De Antonin nem igy gondolta a dolgot. Hát mire való volna az ő szorgalma és a törekvése; mi a manóba számüzetné önmagát Anglia ködös ege alá, ha nem azért, hogy bátyja nehéz feladatán könnyitsen? A rájuk boruló éjhomályban megszoritotta a kezét és többé el nem bocsátotta.

— Ketten fogjuk magunkat feláldozni, bátyám. Hallgass ide, hogy mi az én szándékom.

Körülöttük sötét éj volt, csak néha-néha huhogott egy bagoly valami odvas fűzfán. Göresösen hebegve és dadogva, kötszókkal és indulatszókkal spékelve meg a mondatait, melyekben hiányoztak a szükséges kifejezések, elmondta neki, hogy mi az ő terve. Először is megfizeti az apa adósságait, azt az ötezer frankot, amelylyel Izoard ur barátjának tartoznak. Mióta Esprit Cornathoz belépett, az összeg felerészét meg is takaritotta már; azt persze meg nem mondta szegény fiu, hogy milyen szükölködés árán és most azt reméli, hogy egy évi angolországi tartózkodás után letörleszthetí tartozásának legalább is a felét. Aztán a mama és Dina Párisba költöznek; már kilátásba is van a számukra egy igen elegáns kis üzlet, amelyben valami saját találmányu villamos-lámpát fognak elárusitani... mert hál' Istennek, eszméi vannak mindig ... azokban nincs hiány.

A bátyja hirtelen megállt az ut közepén és elbocsátotta öcsese karját. Néhány lépésnyire tőlük egy korcsma lámpása pislogott szomoruan az őszi ködben és valamivel távolabb Antony állomás legszélső házainak lámpásai tünedeztek elő.

— Hát én hol maradok mindebből? — kérdé kesernyésen.

Ma nyilalt szivébe legelőször egy most még alig észrevehető fájdalom, mely később aztán mindig metszőbben jelentkezett.

(Folytatása következik.)


Indiana
Trust & Savings Bank

MAGYAR TESTVÉREK! Ha megtakaritott pénzeteket, melyet keserves munka árán szereztetek, biztos helyen megőrzés czéljából elhelyezni óhajtjátok, küldjétek el a fenti czimre. A bank elfogad betéteket és a nála elhelyezett pénzért

3 százaléknyi kamatot

fizet. S a TELJES ÖSSZEG minden időben felmondás nélkül kivehető.

BEVÁLT, VESZ ÉS ELAD külföldi pénzeket a legkisebb százalék mellett.

KÖZJEGYZŐI OSZTÁLY elkészit kérvényeket, meghatalmazásokat, adás-vételi szerződéseket és konzulátusilag hitelesitteti őket.

HAJÓJEGYEK eladása a leggyorsabb és legbiztosabb hajókra.

PÉNZKÜLDÉS az ó-hazába a legbiztosabb és a leggyorsabb módon.

AKI HÁZAT akar épiteni INDIANA HARBOR körül, annak a bank ad pénzt a felépitésre, TELKEK MAGÁNÁL A BANKNÁL OLCSÓ ÁRON VÁSÁROLHATÓK.

BÁRMI FELVILÁGOSITÁSÉRT forduljanak MAGYAR NYELVEN erre a czimre:

• INDIANA
TRUST & SAVINGS BANK
3338 Mich Ave.
Indiana Harbor, Ind.



HUNFALVY HUGÓ
HITES ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS,
közjegyzői hivatal.
Iroda a főpostával szemben.
231 BROADWAY, New York City.



A BEVÁNDORLÓ NYOMDÁJA
Elvállal jutányos árak mellett bármily nyomdai munkát. Ujságtól kezdve névjegyig.
ALAPSZABÁLYOKAT A LEHETŐ LEGOLCSÓBBAN KÉSZITÜNK.
Aki szép, izléses munkát akar, forduljon hozzánk.
Vidéki megrendelések pontosan es közöltetnek.
A BEVÁNDORLÓ NYOMDÁJA
153 East 4th Street, New York.



RIZSAK JANOS KÖZJEGYZŐ

MAGYAR PÉNZKÜLDŐ ÉS VÁLTÓINTÉZETE
127—2-ik UTCZA, PASSAIC, N. J.
PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az összes hajótársulatok meghatalmazott képviselője.
MINDENNEMŰ közjegyzői okiratok szakszerüen kiállittatnak és konzulátusilag hitelesittetnek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontossággal járok el.
REÁM BIZOTT ÜGYEKBEN pontosan és lelkismeretesen járok el.
AZ UTASOKAT SZEMÉLYESEN ELKISÉREM A HAJÓHOZ.
UTBAIGAZITÁST, felvilágositást és tanácsot INGYEN adok.
FIÓKÜZLETEK:
ALPHA, N. J. FRANKLIN FURNACE, N. J.
WHARTON, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.



LEGOLCSÓBB és LEGBIZTOSABB
HAJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA, PÉNZKÜLDÉSRE
SCHWABACH ÉS FIA
KÉT MAGYAR BANKHÁZA
1225 FIRST AVENUE, a 66-ik utcza sarkán. NEW YORK 1431 FIRST AVENUE, a 74-ik utcza közelében.


# MEGBIZHATÓ BANKÁROK.

E rovat alatt oly bankczégeket nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek czéljából.

## NEW YORK ÁLLAM.

KNAUTH, NACHOD és KÜHNE, 15 William street, New York.

KISS EMIL, 104 Second Ave., New York. Tiz év óta fennáll.

NEMETH JANOS, 457 Washington street, New York.

ROSETT MORITZ, 197 Stanton Street, New York. Alapittatott 1879-ben. Pénzküldések és hajójegyelárusitás. Fiókirodák: 145 Montgomery street, Jersey City, N. J., 447 State street, Perth Amboy, N. J., 22 N. Main street, Wilkesbarre, Pa., 141 Federal street, Youngstown, O.

SCHWABACH MAGYAR BANKHÁZA, 1431—1 Avenue, a 74-ik utcza közelében. Pénzküldéseket gyorsan és biztosan eszközöl. Hajójegyeket minden vonalra árusit. Közjegyzoi okiratokat kiállit és hitelesittet.

## PENNSYLVANIA ÁLLAM.

B. HENDLER, successor to A. HENDLER SON & Co., Cassandra. Pénzküldemények Magyarországba és Európa bármely részébe olcsón, gyorsan és biztosan. Hajójegyek az összes vonalakon az ó-hazába sehol olcsóbban nem kaphatók.

FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Minersville. Alaptőke $500,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyeremény $75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.

KAIL G. ARPÁD, Uniontown, Pa. Amerikai és hazai ügyek elintézése. Közjegyzői hitelesités. Pontos pénzküldés.

FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Leechburg. Összes tőke $450.000.00. Banbketéteket elfogad. Pénzküldő és hajójegyiroda.

SCRANTON SAVINGS BANK, Scranton, 120—122 Wyoming Ave. Tőke 100.000 dollár. Fölösleg 500.000 dollár. Északkelet-Pennsylvaniának legrégibb takarékpénztára.

## OHIO ÁLLAM.

THE BRIDGEPORT BANK & TRUST COMPANY, Corner Main and Lincoln Avenue, Bridgeport, Ohio. Pénzt kamatoztat, küld az ó-hazába. Hajójegyeket elárusit minden vonalra. Hazai ügyeket gyorsan és jutányosan elintéz.

PAPP MIKLOS, 3929 Lorain Ave., Cleveland, Ohio. Államilag engedélyezett hajójegy-, pénzküldő- és közjegyzői iroda.

PERCZEL LAJOS, 532—534 Pearls street, Cleveland.

## WISCONSIN ÁLLAM.

MERCHANTS AND SAVINGS BANK, Kereskedelmi és Takarékbank, Kenosha. Wisconsin állam felugyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke $25.000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Takarékbetéteket elfogad.

## NEW JERSEY ÁLLAM.

RIZSAK JANOS, 127 Second street, Passaic. Pénzküldés és hajójegyek. Bárminemü okiratokat elkészit.

JOSEPH MAJOR MYERS, Phillipsburg és Alpha. Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal.

WARADY LAJOS, 449 S. Broad St., Trenton. Pénzküldő és hajójegyüzlete. Házak, telkek vétele és eladása.

NEMETH JANOS, new yorki bankár, passaici fiók pénzküldő- és hajójegy-üzlete: 150—2 street, Passaic.

SZABÓ LAJOS, Chrome. Pénzküldés. Hajójegyiroda. Tanács és utbaigazitás ingyen. A vidék egyedüli magyar közjegyzője.

## CONNECTICUT ÁLLAM.

BANDRÉ ANDRAS, 606 Bostwick Ave., Bridgeport. Pénzküldéseket gyorsan és pontosan közvetit, hajójegyeket a legjobb vonalakra árusit, közjegyzői okiratokat kiállit és hitelesittet. A saját házában lakik.

## INDIANA ÁLLAM.

INDIANA TRUST AND SAVINGS BANK, 3338 Mich. Avenue, Indiana Harbor. Pénzt kamatoztatásra elfogad, pénzküldéseket eszközöl az ó-hazába gyorsan és biztosan. Hajójegyek minden vonalra. Közjegyzői hivatal. Telkeket elad és házépitésre kölcsönöket előlegez.

## VIRGINIA ÁLLAM.

FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, APPALACHIA. Tőke és felesleg 50.000.00 dolláron felül. Minden pillanatban felmondható betétek után három százalékot fizet.


Magyar fogorvos
Foghuzás fájdalom nélkül. Biztos és jó kezelés.
DR. FRANK KERN
233 EAST, 10. UTCZA, NEW YORK.
— Az első és második Ave. közt. —
RENDEL: Reggeli 10-től esti 8-ig.
Vasárnap: Reggeli 10-től d. u. 1-ig.



WÁRADY LAJOS
Hazai peres és katonai ügyek pontos elintézése.
PÉNZKÜLDÉS AZ Ó-HAZÁBA.
Az összes hajóvonalak képviselője.
HÁZAK VÉTELE ÉS ELADÁSA.
Magyar közjegyző.
449 S. Broad St., Trenton, N. J.



KAIL G. ARPAD
BANK ÉS HAJÓJEGYÜZLETE
— Alapittatott 1890-ben. —
Közjegyzői iroda ugy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzküldés az ó-hazába hetenkint kétszer, a legpontosabban és legolcsóbban.
UNIONTOWN, Pa., W. MAIN STREET.

## Magyar Lloyd.

**A franczia kormány a női munkásokért. — Eladásra kerülő nagybirtok. — Csipkegyár Kisuczaujhelyen. — A szerednyei süret. — Uj vasut.**

Mezőgazdasági helyzet.

A magyarországi általános mezőgazdasági helyzetről október 14-én a következőket olvassuk: **Arad.** Az időjárás a vetési munkálatokra és az őszi vetések fejlődésére nagyon kedvező. Igen jó eső volt s utána enyhe, napos idő, minek folytán fü, fa egyaránt, gyönyörü zöld szinben pompázik s a kikelt vetések kedvük szerint bokrosodhatnak. — **Baja.** Az időjárás kedvező. A tengerit törik, termés kielégitő. — **Balassagyarmat.** Süret javában folyik; minőség jó, mennyiségileg csak fele a mult évinek. — **Debreczen.** Az őszi munkák gyorsan haladnak, répaásás, tengeritörés folyamatban. Ugy a buza, mint a rozs 10—12 cm. magas növésü már. — **Győr.** Az időjárás igen szép. A mezei munkálatok folynak. — **Kaposvár.** Időjárás napos, elég meleg. A gazdaságban a vetési munkálatok, a répa s burgonyaszedés van folyamatban. A czukorrépaszedés még a fagyok beállta előtt befejezést fog nyerni. — **Kassa.** Az időjárás nagyon jó, az őszi vetések legnagyobb része be van vetve. — **Léva.** Az időjárás meleg és kellemes. A nagyon gyenge süretet befejezték, a czukorrépát szedik, jó termést ad. — **Losoncz.** Az időjárás kedvező, az őszi vetések szépen kelnek. — **Miskolcz.** Gyönyörü őszi időben a szántás-vetés jóformán elkészült. — **Nagykanizsa.** Állandó esős idő a szőretet késleltette s a szőlő rothadását nagyon előmozditja. — **Nyitra.** Az időjárás az őszi munkálatokra igen kedvező, meleg és derült. Vetéssel sok helyen végeztek. Az elvetettek szépen kelnek, állásuk igen jó. Tengeritörést elvégezték, süretelés folyik. Az idei bortermés messze mögötte van a tavalyinak. — **Nyiregyháza.** Szép csendes eső esett, a mi különösen a késői vetésekre és legelőkre igen jó hatással volt. Azóta derült, meleg időjárás, éjjel harmat. — **Szatmár.** Időjárás enyhe, meleg őszi, talajmunkáknak kitünően kedvez, ugyszintén a vetéseknek is, melyek gyönyörüen fejlődnek. A rozs erősen bokrosodik, buza is rendkivül előrehaladt fejlődést mutat. — **Zalaegerszeg.** A tengeri törése, a répa szedése folyamatban vannak. Mindkettő közepes, a tengeri inkább jó közepes termést szolgáltat. A süretelések folynak.

*

Abban a lázas versenyben, melyben a **nő**, felvette a kenyértusa harczát a férfival; a nő, mint a testileg gyengébb és törékenyebb összetételü nem: méltánytalan hátrányban van. A **ma** könyörtelen rendszere a nőt odakényszeritette, hogy létezéseért felvegye, illetve megossza a férfival a kenyérmunka sulyos, vállroskasztó kenesztjét. A **nő** azonban az emberiség **fentartója, a továbbélés termékenyülő** tényezője. Szocziális szükség tehát, hogy gyermekeink anyját, jövő nemzedékeink termékenyülőjét, megóvjuk az elsatnyulástól gyermekeink és a jövő érdekében. Eme fontos szocziális szükséget látszott megérteni a franczia kormány, annak a nemzetnek kormánya, amely mindenkor elüljárt az emberiség nagy érdekeinek megértésében és az azokért vivott nagy harczokban.

Mint olvasuk, a franczia kormány a **nők éjjeli munkájának** a vasuti üzemben és a táviróhivataloknál lehető csökkentését, esetleg megszüntetését tervezi és e végből az érdekelt társulatok igazgatóságaihoz felszólitást intéz a kérdés tanulmány tárgyává tétele iránt. — Hisszük, hogy Franczia ország lesz az első állam, mely kormányintézkedéssel alkot ez irányban is követendő példát. Ugy legyen.

*

Nem szününk meg az amerikai magyarság érdeklődését ébrentartani a hazai uj birtokpolitikával szemben. Ismételten hangoztatott meggyőződésünk szerint, az amerikai magyarságnak nemzetfentartó szerepet kell osztályrészül felvennie a hazai általános parczellázó-rendszerrel szemben. Azokkal a keservesen szerzett és czéltalan szétszórt milliókkal szemben, amelyet az amerikai magyarság itt véres verejtékkel szerez és odahaza széjjelszór: erőt lehetne gyüjteni, melylyel meg lehetne akadályozni, hogy a felszabaduló honfiföld idegen vagy nemzetiségi kézre jusson. Ez alkalommal, ismét nagy tömeg hazai föld felszabadulásáról értesitjük olvasóinkat.

Eszerint a herczeg Ypsilanti-féle simongáti óriási birtokot báró Radvánszky Géza és Mándy Samu földbirtokosok **parczellázási czélokból** megvásárolták. A hatalmas üzlet pénzügyi részének lebonyolitását a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület vállalta magára, mely a több millió koronás kölcsönüzletre vonatkozólag már meg is egyezett az érdekeltekkel.

*

Egy bécsi tőzsdelap jelentése szerint a Leszámitoló- és Pénzváltóbank vezetése alatt álló konzorczium, amelynek egy nagy franczia ország csipkegyár is tagja, **Kisuczaujhelyen** (Trencsénmegye) nagy csipkegyárat akar alapitani. Az uj gyár alaptőkéje — 460.000 korona — már jegyezve van s hir szerint az államtól is megszerezték a szubvenciót, ugy, hogy nemsokára megtartják az alakuló közgyülést is.

*

Szerednyén október hó 18-án kezdődik a süret.

*

A **Nagymihályban** megjelenő „Felső-Zemplén"-ben olassuk, hogy ungvári vállalkozók egy **Munkács—Szerednye—Ungvár—Szoráncz—Nagymihály** között kiépitendő vasut tervével foglalkoznak.

## Magyarországi törvénycsarnok.

**A budapesti amerikai konzul panasza. — A vándorló lovagkereszt. — A szigoru Tódor.**

Miss Betti Paten bostoni születésü, 62 éves nevelőnő világkörutra indult, s igy került Budapestre, ahol Singer Bélánénál vett lakást 8 napra s ugyanott utmutatónak fogadott fel egy fiatalembert, szintén 8 napra. Időközben azonban, ugy látszik, meggondolta a dolgot, mert amidőn harmadnapon délben Singer Béláné a városból lakására tért, azt látta, hogy a miss, anélkül, hogy a lakbért kifizette volna, teljesen utra készen áll. Kérte tehát a 8 napi lakbért, ellenesetben vagy őt, vagy a csomagját visszatartja s rázárta az előszoba ajtaját. A furfangos amerikait azonban ez nem hozta zavarba, mert előbb kidobta holmiját az ablakon, s azután ő maga is kiugrott az emeletről, elég szerencsésen, mert csak az egyik lábát törte el. Most azután nevébenaz amerikai konzul panaszt tett Singer Béláné ellen személyes szabadság megsértése miatt s a lábtörésért 2000 korona kártéritést kért. Afőtárgyaláson azonban Baumann biró dr. Ödönfi Miksa védelme után Singer Bélánét a vád alól felmentette, elfogadva azon védekezését, hogy az előszoba mindig be van csukva, s igy nem azért csukta be, hogy a miss ne távozhasson, leugrásra pedig nem volt oka, mert egyszerüen kifizethette volna tartozását.

*

Öt néppárti képviselő ügyét tárgyalta minap a győri kir. törvényszék, mint esküdtbiróság. Vas vármegyében a néppárt nagy agitácziót fejt ki s különösen a vasvári kerületre feküdt rá, ahol Glasits Egyed, domonkosrendi szerzetes, plébánosban nyert kitünő kortest. Szolgálatait azzal honorálták, hogy megszerezték számára a Ferencz József-rend lovagkeresztjét. A keresztet Bezerédj István vasvármegyei főispánnak küldték le, hogy az ünnepség keretében tüzze fel a jeles férfiu mellére. A liberális főispán azonban **nem volt erre hajlandó** és leküldte a keresztet a vasvári főszolgabiróhoz kézbesités czéljából. Ugy látszik azonban, hogy ez sem szimpatizál a néppárt politikájával, mert a dobozba zárt lovagkeresztet vétiv mellett **egyszerüen a hajdujával kézbesittette.** Fölfortyant erre a néppárt és a vasvári **Népszövetséggel** óhajtotta ünnepeltetni Glasits Egyedet. A balsors azonban még itt is üldözte a lovagkeresztes férfiut, mert csak másodizbeni összehivásra sikerült az ünnepi közgyülésre „jelenvoltakat" toborzani. A bankettel kapcsolatos ünnepi közgyülésre bejelentették részvételüket gróf Zichy Aladár, a király személye körüli miniszter, továbbá egy pár néppárti képivselő.

A lovagkeresztes bankett napján dr. Mosolits István vasvári ügyvéd, a vasmegyei függetlenségi párt alelnöke, „Vasvár közönségéhez" czimü falragaszokon erősen nekiment az ünnepeltnek. Elmondta, hogy Glasits Krajnából származott Magyarországra és **tagja a „Szveti Mohor" szláv egyesületnek, melynek programmja megalakitani a délszláv császárságot.** Reá olvasta Glasitsra, hogy **nemzetellenes.** A felhivást ezzel fejezte be:

**„Igaz hazafi voltotokat csak azzal mutatjátok meg, ha a csendőrszuronyok közt bevonuló minisztert és kiséretét észre se veszitek, mert nyomorult, hazaáruló, bitang, aki a bankettre elmegy."**

A bankettre a vasváriak közül kevesen is mentek el. De résztvett azon gróf Zichy Aladár miniszter és a néppárti képviselők s felékesitették Glasitsot a vándorló lovagkeresztel.

A néppárti képviselők elolvasták Mosolits intelmét és nyomtatvány utján elkövetett becsületsértésért bepörölték.

Az esküdtszék dr. Mosolits István ügyvédet **felmentette.**

*

A borosjenői járásbiróságnál volt dolga 1907. évi április 9-én **Sztána Tódor** apáti napszámosnak. Sztára, ugy látszik, ez alkalomra alaposan bepálinkázott, mert a járásbiróság tornáczán az ott egybegyültek előtt szónokolni kezdett. Többek közt ezeket is mondta:

— Három hónap mulva a magyaroknak el kell pusztulni, mert ez a föld a miénk, a románoké!

Papp Takács István járásbirónak bejelentették a napszámos kifakadását, mire a biró kiment és csititani iparkodott a felhevült szónokot. Sztána erre a biró ellen is fordult:

— Ki vagy te? Kinek parancsolsz? Ne kiabálj!

Az aradi kir. törvényszék izgatás miatt pörbefogta Sztánát, aki azzal védekezett, hogy a kérdéses alkalommal ittas volt. A biróság izgatás miatt háromhónapi államfogházra itélte a vádlottat, akinek büntetéséhez a nagyváradi tábla és most a kir. Kuria is hozzájárult.

## Amerikai törvénycsarnok

**Megbirságolt leányok.** Egy rendőr három leányt vezetett a Jefferson Market biróság elé, azzal vádolva őket, hogy zaklatják a Washington-téren levő nyakkendőgyárban dolgozó munkásnőket, amiért ezek nem akarnak sztrájkba lépni. A rendőr elmondta Steinert birónak, hogy ugyanazokat a leányokat már máskor is bekisérte, de ezek kinevették, azt mondván, hogy az unio megfizeti birságukat, s különben is szeretnek birósághoz járni.

— Ha igy áll a dolog, — mondá a biró, — akkor most nem egy, hanem tiz dollár birságra itélem mindegyiküket. Ha ismét idekerülnek, akkor dologházba küldöm önöket.

* * *

**Gyermekeitől megfosztott anya.** Megható jelenet játszódott le a felsőbiróság előtt, amidőn egy Alice Waudling nevü fiatal asszony könyörgött azirántott, hogy a biróság adja vissza két kis leányát, akiket különváltan élő férje tőle elvett. A gyermekeket a biróság rendeletére a törvényszék elibe hozták, s midőn a kis leányok anyjukat meglátták, karjaiba vetették magukat, s mindhárman hosszu ideig tartó sirásba és zokogásba törtek ki.

A férj azon az alapon szegült ellene az anya kérése teljesitésének, hogy ez nem alkalmas a gyermekek nevelésére, mert erkölcstelen életet él, s szeretője egy detektivnek.

A biróság a döntést elhalasztotta, hogy az adatokat megvizsgálja. A válás az anya és a gyermekek között ismét igen szivszakgató jelenetet idézett elő s csaknem mindenki sirt, a... a tárgyalóteremben jelen volt. A legszomorubb alak a jelenlevő között az asszony koros, őszberborult anyja. Görnyedt alakja csak ugy remegett az érzelmek sulya alatt, amint ő akinek szintén vigasztalásra lett volna szüksége, megkisérlette vigasztalni leányát, s kis unokáit.

* * *

**A biró tévedése.** Nagy derültséget okozott egy brooklyni biróságnál Merean biró tévedése. Egy Caulfielné nevü asszony panaszát tárgyalták, aki azt a panaszt emelte férje ellen, hogy ez javithatatlan, részeges, s gyakran megiszik egy pint whiskeyt reggeli előtt.

— Ez nem lehet igaz, hiszen ez megölne egy kutyát is, — mondá a férj ügyvédje. meg, — vetette ellen az asszony.

— Hát ugy látszik, hogy őt nem öli

A biró szigoru pillantást vetett a férj ügyvédje mellett ülő emberre, s ezt a megjegyzést tette:

— Meglátszik ezen az emberen, hogy részeges.

— Biró ur, hiszen a férj nincs is jelen, — mondá az ügyvéd.

— Remélem, biró ur, hogy nem reám vonatkoztatta szavait, — kelt fel helyéről az ügyvéd mellett ülő ember. Mindenki harsogó nevetésben tört ki. A biró maga is nevetett tévedése felett.

Midőn itéletre került a sor, a biró megengedte az asszonynak, hogy külön menjen lakni, s heti 15 dollár tartásdijat itélt meg számára.

## Rendkivül előnyös

alkalom kinálkozik honfitársainknak magukat, vagy szeretteiket gyönyörü és **roppant olcsó művészi** arczképrajzokkal, vagy olajfestménynyel megörökiteni. **Ezzel egyszersmind egy nyomorgó, nagytehetségü, ifju honfitársunon is segithetünk.** Ugyanigy nagyon olcsó árakon **művészi, gyönyörü falrajzok, karczolatok** is szerezhetők lakásaink diszitésére! Megrendelések a kiadóhivatalba küldendők „rajz" jeligével. Előre csupán a postaköltséget kell küldeni, jelezve, hogy mit akar? Rajz esetén — **fényképet mellékelni.**


Minden kishirdetés TIZ szóig — 25 cent. — Minden további szó 2 cent. Kishirdetések előre fizetendők.

# KIS HIRDETÉSEK

KISHIRDETÉSEKET elfogad a „Bevándorló" minden ügynöke és a kiadóhivatal: 327 East 13 street, New York.

EGYHÁZI ÉRTESITÉS.
A new yorki 14-ik utcza és 2-ik Avenue sarkán levő ref. egyház lelkésze:
HARSÁNYI LÁSZLÓ.
Istenitisztelet minden vasárnap d. e. 11 órakor.
Lelkészlak: 214—6 E., 11-ik utcza.
Telephone: 730 Orchard.

A COLUMBUSI ÉS VIDÉKI MAGYAR REF. EGYHÁZ
A lelkipásztor czime:
Rev. ALEX. SZÉKELY, 1764 S. Washington Ave.
Istenitiszteletek minden vasárnap délelőtt 10 órakor, délután 3 órakor, vasárnapi iskola délután 2 órakor.

**New Brunswick** és Vidéke magyarságnak figyelmébe! Alulirott a Continental Casualty Co., a legnagyobb és legerősebb oiztositó társaság képviseletével lettem megbizva New Brunswick lakhelylyel.
Társaságunk fizet, (a foglalkozás minősége szerint) havi $1.00 befizetésre, $20-tól $60-ig havi betegségélyt, ugyanannyi baleseti dijat és 100 dollártól 500 dollárig haláleseti dijat.
50-től 60 éves korig külön feltétel. Társaságunk 8,500,000 dollárt fizetett már ki tagjainak.
Beiratási dij $2.00. Beiratkozni csakis vasárnap lehet. Neilson Street 303., II. floor, New Brunswick. (a szövő gyár mellett).
Fabók Vincze, megbizott.

HARRY M. MATZ, POCAHONTAS, Va.
Itt kaphatni a legfinomabb italokat. Ülőhelyek a vendégek számára. RENDES EMBEREK KÖNYVRE IS KAPNAK ITALT. Vidéki rendelések meg aznap eszközöltetnek. — MAGYARUL BESZÉLNEK. FINOM KISZOLGÁLÁS.

Bányászt keres
A POCAHONTAS CONSOLIDATED COLLIERIES CO. 50 bányászt keres munkára. Munka mindig van Virginia állam e legjobb bányáiban. Több magyar bányász MÁR HUSZ ÉV OTA dolgozik ezekben a bányákban, amiről mindenki meggyőződhet. A bányákban nincsen gáz s a teleper van MAGYAR TEMPLOM ÉS MAGYAR ISKOLA. Bővebb felvilágositást ad a Bevándorló pocahontasi irodavezetője:
Fehér Jenő, Box 98, Pocahontas, Va.

Mrs. Szilágyi
budapesti egyetemen végzett és a new yorki Board of Health által engedélyezett okleveles szülésznő. Segélyt és tanácsot nyujt, a legnehezebb szülésekné is. 111 St. Marks Pl., E. 8th St., New York, az Ave. A és Első Ave. közt.

A NAP
A magyar ujságirás szenzácziója, Magyarország legfüggetlenebb és legelterjedtebb napilapja.
Felelős szerkesztője: BRAUN SÁNDOR.
Politikai főmunkatársai: Bródy Sándor, Lengyel Zoltán és dr. Kalmár Antal.
A NAP a 48-as eszmény leghivebb katonája s a 67-es politika legkérlelhetetlenebb üldözője.
A NAP nemcsak a legkitünőbb lap, de a LEGOLCSÓBB IS.
Előfizetés Amerika területére egész évre $5.—
Félévre $2.50
Negyedévre $1.25
Mutatványszámokat készséggel küld:
A NAP kiadóhivatala:
Budapest, VIII. ker., Rökk Szilárd-utcza 9. sz.

KALAUZ.
A SZENT PÉTER ÉS PÁL MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET. Alapittatott: 1909 julius 1-én McKeesporton, Pa. Székhelye: Mc Keesport, Pa. Üléseit tartja minden hónap első vasárnapján. Beteg tagjainak fizet $5 hetenkint. Temetési dij az elhalt tag után $50. A tagok elhalt nejeik után $25. Belépési dijak: 18—30 évesig $1.25, 30—40 ig $1.50, 40—50 ig $2. Havi dij 50 cent. A biztositéki alapra 25 cent negyedévenkint.
A tisztikar: Elnök: Vasil András, alelnök Fodor Károly, titkár Dorner Károly, jegyző: Szél János, pénztáros: Takács János, ellenőr: Barna Ferencz, zászlótartók: Tóth Pál, Balázs András, beteglátogatók: W. Takács József, Katona Miklós. A titkár czime: Dorner Károly, c. o. Roth Bank, Box 442 McKeesport, Pa.
Az egylet tagja lehet minden tisztességes keresztény magyar ember.

LITTLE HUNGARY
ELSŐRANGU MAGYAR VENDÉGLŐ ÉS BOROZÓ.
Fort Dearborn Building, Chicago.
A CLARK ÉS MONROE UTCZÁK DÉLNYUGATI SARKÁN.
FRANK D. L. tulajdonos.
Minden este éjfél utáni 1 óráig czigányzene.
FŐBEJÁRAT: 184 CLARK ST.
Telefon: Central 1029

GUTTMAN J. és TSA
a Nyugat első magyar könyvkereskedése
Imakönyvek, regények, történelmi munkák és minden egyéb könyvek, hazai dohányzószerek, szegedi paprika, liptói turó, magyar szilvalekvár eláruszitása nagyban és kicsinyben. Jutányos árak. Postai megrendelések pontosan eszközöltetnek.
PEDLEREKNEK KÜLÖN KEDVEZMÉNYEK.
Minden megrendelés igy czimzendő:
J. GUTTMAN & CO.,
380 WEST DIVISION STREET,
CHICAGO.

I. A. GAREE
1064 MARKET St., WHEELING, W.Va.
Tiszta Rye és Bourbon whiskey, kitünő borok, gin, cognac, rum, kümmel, törköly, szilvorium és minden más ital.
A LEGJOBB MINŐSÉGÜ PALACZKOZOTT WHISKEY KVÁRTJA 80 CENTTŐL EGY DOLLÁRIG.
— Sör nagyban való eladása. —

RIZSÁK JÁNOS
passaici pénzküldő budapesti irodája
VII., KIRÁLY-UTCZA 193. SZÁM ALATT van.
Irodavezető: RIZSAK MIHÁLY.

Lelkészek és egyleti titkárok ne feledjék, hogy
KÉTSZAZ HIMZETT MAGYAR ZÁSZLÓ
hirdeti, hogy az egyedüli megbizható magyar zászló- és jelvénykészitő
PERÉNYI BÉLA
335 East 14th street, New York.
Irjon árjegyzékért, költségvetésért.

::: MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET :::
(HUNGARIAN PROTECTIVE )SOCIETY.
Pittsburg, Pa.
— Alapittatott 1905-ben. —
Igazgatósági üleseit tartja minden hónapban saját helyiségében.
433 Fourth Ave., Pittsburg, Pa.
Elnök: óhegyi János, t. elnök Király E. József, alelnök Magyar András, pénztárnok Horváth János, titkár Koháry Bertalan, ügyészek: W. Clyde Grubbs, T. Chalm. Duff, magyar ügyész és közjegyző Dobó István, ellenőrök Kovács Rudolf, Stugner János. Igazgatók Pittsburgban Horváth János, Magyar András. Connelsville és vidékén Kolleszár István. Traweskyn és vidékén Kránitz Kálmán. Flemingpark és Pittokban Kurue Vendel. Bruceton és vidékén Kánya Gábor. McKeesportban Kánya Gusztáv. Traugerben Lengyel János. Ambridgeben Szabó János. Irvinben Kopházi József. Dunkirben Simon József. New Brightonban Görcsös Kálmán. Duquesneban Gogolya András. Coleyban (Castle Shanon) Báthory István. Leechburgban Soltész János. Preston, Burdinen és vidékén Géci Imre, Hadnagy Ádám. Pricedalen Krajnyák András. Coal Bluff-Shire Oakson Herspold István. Coal Center és vidékén Jakubik János, Andó József. Wickhavenben Szabados István. W. Leisenringen Elek András. Uniontownban Matulay Zoltán. Lyndorán Magetti Géza. Expediten Szunyogh Ferencz. Vintondalen Olcsányi Lajos. Blackburnon Zborai János. Adelaiden Mihók György. Leisenringen 3. Vizy János. Star Junctionban Köles István. Largen Bedő János. Connorvillen Gyurkovics József, Lock No. 3. Mitró János.

Kerestetik
egy tizennégy év körüli, butcherüzletben jártas fiu, ki az angol nyelvet is birja. Ajánlatok fizetési igényekkel Mádly Vilmos, Box 422, New Salem, Pa., küldendők.

Eladó.
Bridgeporton, Conn., jóforgalmu, magyar-tőt lakta vidéken egy butcher-groceri store, az óhazába való utazás miatt jutányosan eladó.
Bővebb felvilágositást Rényi Jenő, a Bevándorló képviselője ad. (29., nov. 3.)

Asszonyok
és leányok kerestetnek a „Star" ingkészitő gyárba. Állandó munka. Vasalásra, öltéshez, diszitéshez, varráshoz. A tanulás ideje alatt is fizetnek. A gyár tiszta, tágas. A munka könnyü, állandó és a fizetés jó.
Star Shirt Factory,
376 WASHINGTON AVE., Bridgeport, Conn.

Eredeti üzlet postai megrendelésekre
Legolcsóbb árak
SZILVORIUMRA, TÖRKÖLYRE, COGNACRA, GINRE, WHISKEYRE
Küldje be a megrendelését
MARBLE PALACE LIQUOR CO.,
Wheeling, W. Va.
1125—1127 MARKET STREET,
SÖRT IS SZÁLLITUNK.

HA NEM BESZÉL ANGOLUL
s ha akarna tudni, akkor küldje be a nevét és pontos czimét
MANDEL ERNŐNEK
s majd felvilágositást fog küldeni, hogyan lehet megtanulni három hónap alatt.
Tandij 2 dollár havonta.
81 AVENUE A. — NEW YORK, N. Y